Jaarverslag 2017

IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs

IRIS wordt gevormd door:

KSH | Eerste Christelijk Lyceum | Herbert Vissers College | RKSG Thamen | HBM | Kaj Munk College | ISH

Inhoud

Voorwoord

1. Algemene informatie 07
1.1 Stichting IRIS 08
1.2 Organisatie 09
1.3 Missie en visie 11

2. Verslag bestuur 13
2.1 College van bestuur 14
2.2 Code Goed Onderwijsbestuur 14
2.3 Kwaliteit onderwijs 14
2.4 Algemene Verordening Gegevensbescherming 20
2.5 Personeel 20
2.6 Klachtafhandeling 25
2.7 Maatschappelijk verantwoord ondernemen 25
2.8 Huisvesting 25
2.9 Inkoop 26
2.10 ICT: Toepassingen, infrastructuur en organisatie 27
2.11 Onderzoek efficiency onderwijsondersteunend personeel 27

3. Toezicht & verantwoording 29
3.1 Verslag raad van toezicht 30
3.2 Verslag medezeggenschap 32
3.3 Horizontale dialoog 32

4. Financiële toekomst 35
4.1 Financieel resultaat 36
4.2 Financiële positie 36
4.3 Financiële kengetallen 39
4.4 Treasury 40

5. Continuïteit 41
5.1 Ontwikkeling leerlingaantal en personele bezetting 42
5.2 Meerjarenraming en meerjarenbalans 42
5.3 Intern risicobeheersings- en controlesysteem 44
5.4 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden 44
5.5 Rapportage toezichthoudend orgaan 45

6. Jaarrekening 47
6.1 Grondslagen voor waardering en resultaatbepaling 48
6.2 Balans per 31 december 2017, vergelijkende cijfers per 31 december 2016 54
6.3 Staat van baten en lasten 2017, vergelijkende cijfers 2016 56
6.4 Kasstroomoverzicht 2017, vergelijkende cijfers 2016 57
6.5 Toelichting op de onderscheiden posten van de balans 58
6.6. Verantwoording subsidies 63
6.7 Toelichting op de onderscheiden posten van de staat van baten en lasten 64
6.8 (Voorstel)bestemming van het resultaat 67
6.9 Verbonden partijen 68
6.10 WNT-verantwoording 2017 Stichting IRIS-CVO 69
6.11 Niet uit balans blijkende verplichtingen 71
6.12 Gebeurtenissen na balansdatum 72

Ondertekening
6.13 Ondertekening bestuur 74

Overige gegevens
6.14 Controleverklaring 77
6.15 Gegevens over de rechtspersoon 81

Voorwoord

‘Het Leren van Morgen’ beschrijft onze ambities van 2015 tot 2020. We zijn nu halverwege. Het schooljaar overdenkend, constateer ik dat we als IRIS veel stappen in de goede richting zetten.

Kwaliteitscultuur in vogelvlucht

Goed nieuws voor het Kaj Munk College in januari; de school kreeg bericht dat het predicaat Excellente School was toegekend aan de mavo. Een enorme opsteker voor alle betrokkenen!

Eind september 2016 werd de voortgang van de verbetertrajecten op het Herbert Vissers College en de KSH met de inspectie besproken. Het ging om twee afdelingen onder verscherpt toezicht: de havo-afdeling op het Herbert Vissers College en de vmbo-tl afdeling op de KSH. De inspectie was positief over de voortgang op de KSH. Bij de voortgang op het Herbert Vissers College stelde de inspectie meer vragen. De Inspectie besloot het onderzoek naar kwaliteitsverbetering (OKV) op het Herbert Vissers College uit te stellen. De school kreeg hiermee wat extra ruimte om het verbetertraject uit te voeren. De inspectie wilde daarnaast de onderwijsrendementen over 2017 op groen zien staan om vertrouwen te kunnen hebben in de opgaande lijn. Het inspectiebezoek heeft inmiddels plaatsgevonden met een positieve uitkomst: de havo heeft weer basisarrangement.

De examenresultaten op de scholen waren wisselend. De resultaten op het Eerste Christelijk Lyceum, Thamen, Herbert Vissers College en de KSH waren voldoende tot goed. De HBM presteerde onder verwachting. Bij het Kaj Munk College stelde het vwo teleur. De scores in de mavo en de havo waren gemiddeld op niveau.

‘Van kwaliteitszorg naar de ontwikkeling van een kwaliteitscultuur’ zo heeft het managementteam de kwaliteit doelstelling tijdens hun tweedaagse geformuleerd. De beheerskant is nu goed ingericht. Kwaliteitsmedewerkers van de scholen zijn beter betrokken bij de procesvorming dan voorheen. De volgende stap is het inrichten van de tools en de ontwikkeling van een dashboard dat aan de hand van indicatoren aangeeft waar elke school precies staat.

Toekomstgerichte en vernieuwende initiatieven

Bij de IRIS Onderwijsdag op de KSH vormde onderwijsvernieuwing de rode draad. Het was een geslaagde dag waar collega’s elkaar ontmoetten en van elkaar konden leren. Tijdens de jaarlijkse IRIS Inspiratiedag, in het Skills Lab van Thamen, stond dit jaar de docent centraal. Met een ‘silent disco’, een ‘bouwpakketlunch’, workshops door en voor collega’s, en Ruud Veltenaar als innovatie-goeroe, waren alle ingrediënten aanwezig voor een geslaagde inspiratiedag.

Bij ‘het Leren van Morgen’ past ook een IRIS communicatiestrategie die toekomstgericht en onderscheidend is. De IRIS communicatiestrategie is in mei goedgekeurd en gaat uit van communicatievormen die ‘het Leren van Morgen’ ondersteunen en de ontmoeting stimuleren. Zo zijn bijvoorbeeld de papieren ‘Professional aan het Woord’ en de ‘Iriscoop’ voortaan samengevoegd tot één digitaal magazine: ‘De IRIS’. Stakeholders zijn belangrijke betrokkenen met wie IRIS een nóg actievere band wil onderhouden. In december is de nieuwe IRIS website live gegaan.

Het Skills Lab van Thamen en de vmbo nieuwbouw van het Herbert Vissers College zijn ruimtes die mogelijkheden bieden om op andere manieren les te geven; waarbij verbinding, kennisdelen en ontmoeting centraal staan. Dat geldt zeker ook voor het leerplein Geschiedenis dat de KSH in gebruik heeft genomen: een multifunctionele ruimte, waarmee de docent beter kan aansluiten op de leerbehoefte en het leertempo van de leerling. De brugklaslocatie van het Eerste Christelijk Lyceum ‘ECL Vaart’ is omgetoverd tot 'een paleisje voor het onderwijs'.
Het monumentale pand is in recordtempo volledig gerenoveerd, waarbij de originele elementen zoveel mogelijk zijn behouden. Op deze toplocatie zijn negen groepen brugklassen het nieuwe schooljaar begonnen.

Op 19 april tekenden IRIS, Salomo en de gemeente Haarlem het convenant voor de International School Haarlem (ISH). Het Eerste Christelijk Lyceum deelt de locatie ECL Vaart met de International School Haarlem (ISH) die daar tijdelijk is gehuisvest. Op 15 november openden Merijn Snoek, wethouder Onderwijs en Joyce Langenacker, wethouder Economische zaken, de ISH officieel. De school is in september gestart met PO onderwijs aan 65 leerlingen. Het aantal leerlingen groeit nog steeds. De voorbereidingen voor voortgezet internationaal onderwijs zijn in volle gang. De bestuurders en de gemeente zijn druk bezig met het zoeken van een geschikte locatie. Het gaat in augustus 2018 van start.

Samen staan voor het geheel

Het 'Samen staan voor het geheel', dat naadloos aansluit bij de visie van 'het Leren van Morgen', is een proces waar ik tevreden over ben. Door initiatieven als de IRIS Werkplaats Onderwijsontwerp (WOO) en de Inspiratiedag zie ik steeds meer verbindingen tussen de docenten ontstaan. Dat zie ik ook sterk op het niveau van de schoolleiders. Het besef 'we doen het samen, adviseren en waar nodig helpen we elkaar' is een vanzelfsprekendheid binnen het managementteam. Zo zijn we met de schoolleiders intensief bezig geweest met de voortgang van de HBM. Er heeft een onderzoek plaatsgevonden naar de levensvatbaarheid van de school. Het eindoordeel was positief. Onder interim leiding van een van de rectoren is een verbeteraanpak opgesteld en is een duidelijk pad uitgestippeld. Een ander voorbeeld van het 'Samen staan voor het geheel' is het project Ondersteunen Doen We Samen (ODWS). Alle processen van IRIS medewerkers zijn uitvoerig in kaart gebracht. Bij de afdelingen HR en Financiën wordt bekeken hoe de processen mogelijk efficiënter ingericht zouden kunnen worden.

De stichting is nog steeds financieel gezond, al zijn de reserves niet meer zo groot als in voorgaande jaren. Het 'Samen staan voor het geheel' gaat ook in financieel opzicht op. Op basis van het solidariteitsprincipe, ondersteunt elke IRIS school de HBM de komende twee jaar met een vaste bijdrage om de school er financieel weer bovenop te helpen.

IRIS Opleidingen en Ontwikkeltrajecten

IRIS Opleidingen en Ontwikkeltrajecten zijn uitgevoerd naar volle tevredenheid van de deelnemers, maar continuering blijkt een moeizaam proces. Op het gebied van coaching en supervisie opleidingen is er veel extern aanbod. Integratie van de voormalige CNA opleidingen, verliep minder voorspoedig dan gedacht. Ook de spin-off binnen de eigen organisatie heeft een langere adem nodig.
De IRIS Werkplaats Onderwijsontwerp (WOO) sloot het schooljaar af met een spetterende finale in het Skills Lab van Thamen. Na een jaar intensieve samenwerking deelden de WOO deelnemers hun opbrengsten met geïnteresseerden in onderwijsvernieuwing en onderwijsontwerp.
Vanuit de behoefte om elkaar te blijven zien, te inspireren, uit te dagen en te stimuleren hebben de WOO deelnemers besloten verder te gaan als WOO Continu. In september is een nieuwe WOO groep van start gegaan met zestien IRIS deelnemers en één externe deelnemer.
Ook wat betreft leiderschapsontwikkeling zie ik vooruitgang. Op basis van persoonlijke leervragen, zijn leerplaatsen ingericht waarin schoolleiders met elkaar invulling gaven aan hun eigen ontwikkeling. Evaluatie laat zien dat de invulling aan de behoeften voldeed, maar dat als volgende stap nog explicieter per individu moet worden stilgestaan bij de doelstellingen die hij wil bereiken.

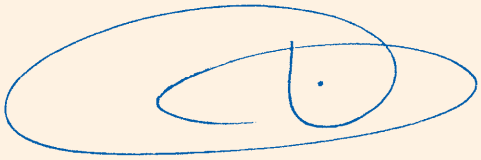

Truus Vaes, voorzitter college van bestuur, mei 2018

06

Algemene informatie

IRIS · ksh · eerste christelijk lyceum · Herbert Vissers College · Thomas More · HBM · kajmunk college

1. Algemene Informatie

1.1 Stichting IRIS

Stichting IRIS is een actieve, professionele stichting in het christelijk voorgezet onderwijs in de regio's Zuid-Kennemerland, Haarlemmermeer en Amstelland, en de Meerlanden. Bij IRIS zijn de volgende scholen aangesloten: Eerste Christelijk Lyceum (Haarlem), de HBM (Heemstede), Herbert Vissers College (Nieuw-Vennep), Kaj Munk College (Hoofddorp), KSH (Hoofddorp), RK Scholengemeenschap Thamen (Uithoorn) en de ISH (Haarlem). Het stafbureau is gevestigd in Heemstede. De stichting bestaat uit een raad van toezicht en het college van bestuur (CvB). Het CvB vormt samen met de directeuren/ rectoren van de aangesloten scholen, het IRIS managementteam (MTI). Stafmedewerkers op het gebied van HR, ICT, financiën, opleiden & ontwikkelen, bedrijfsvoering en communicatie ondersteunen het CvB.

KSH (Hoofddorp) 00IP

De KSH is een middelgrote school in Hoofddorp. De school heeft een mavo, havo, atheneum en gymnasiumafdeling. Kennis en karakter vormen belangrijke begrippen op de KSH. Kennis is als vanzelfsprekend nodig voor het behalen van het diploma, maar het vormen van het karakter neemt een minstens even belangrijke plaats in op school. Leerlingen worden geholpen op zoek te gaan naar wat zij belangrijk en leuk vinden.

Eerste Christelijk Lyceum (Haarlem) 01LZ

Het Eerste Christelijk Lyceum is een school voor havo, atheneum en gymnasium. De school is aangesloten bij het landelijk netwerk van Cultuurprofielscholen en bij Bètapartners. Creativiteit en exacte kennis samenbrengen ziet de school als de belangrijke mogelijkheid om eigentijds onderwijs te bieden. Onze tijd vraagt niet om statische kennis, maar om dynamische toepassing. Verbeelding en creativiteit spelen in die dynamiek een belangrijke rol. 'Weten waar je vandaan komt en verbeelden waar je naar toe kunt' is niet voor niets een kernzin uit de missie en visie van de school.

Herbert Vissers College (Nieuw-Vennep) 03RU

Het Herbert Vissers College is een brede scholengemeenschap voor vmbo basis- en kaderberoeps-gericht, mavo, havo, atheneum en gymnasium. In een snel veranderende wereld maakt de school het verschil door de leerling de ruimte te bieden, zijn talent te ontwikkelen en hem de juiste kennis en vaardigheden voor onze maatschappij van morgen mee te geven. In elke HVC leerling, van vmbo tot vwo, is zo'n waardevol, uniek en persoonlijk talent aanwezig. Dat talent is een aangeboren aanleg dat moet worden ontdekt en ontwikkeld.

RK Scholengemeenschap Thamen (Uithoorn) 05FE

De RK Scholengemeenschap Thamen is een scholengemeenschap voor vmbo in Uithoorn met een belangrijke regiofunctie in het Amstelland. Omdat Thamen een school voor Voorbereidend Middelbaar Beroepsonderwijs is, ziet de school het als zijn taak de leerlingen goed voor te bereiden op het onderwijs ná deze school. Thamen biedt de leerling zo breed mogelijk georiënteerde leerwegen aan. Echter, daar waar eerder specialisatie gewenst lijkt, kan dat ook. Zoveel mogelijk 'maatwerk' dus, met opstroomkansen waar dat mogelijk is.

De HBM (Heemstede) 17HH

De HBM is een kleine, categoriale vmbo-t school. Een overzichtelijke school voor onderwijs op maat waar de leerling geen nummer is, maar zich echt thuis kan voelen. Op de HBM is ruimte om verantwoordelijkheid te nemen voor het eigen leren. Het 'Leren van leerlingen' staat centraal. Op de HBM kan de leerling naast de reguliere mavo kiezen voor de Sportmavo of de Businessmavo. Er is ook een Havo Kansklas waar brugklasleerlingen kunnen doorstromen naar de havo afdeling van het ECL.

Kaj Munk College (Hoofddorp) 21WE

Het Kaj Munk College is een actieve en dynamische school voor mavo, havo en vwo. In het oog springende kenmerken zijn het Bètaprofiel (bètadesign-mavo, Technasium-havo of Science-Technasium-vwo) en het Kunst-, Media- en Cultuurprofiel. De grote school wordt als veilig, gezellig en leerzaam ervaren, waar iedereen zichzelf mag zijn met respect voor de grenzen van de ander. De leerling en leren zichtbaar maken staat bij de school centraal in een warm en duidelijk school- en leerklimaat. Op het Kaj Munk College tel je om wie je bent!

International School Haarlem

In september 2017 is de basisschool afdeling succesvol van start gegaan. Inmiddels gaan 100 kinderen met 26 verschillende nationaliteiten met plezier naar school. De eerste klassen van het voortgezet internationaal onderwijs starten in september 2018.

1.2 Organisatie

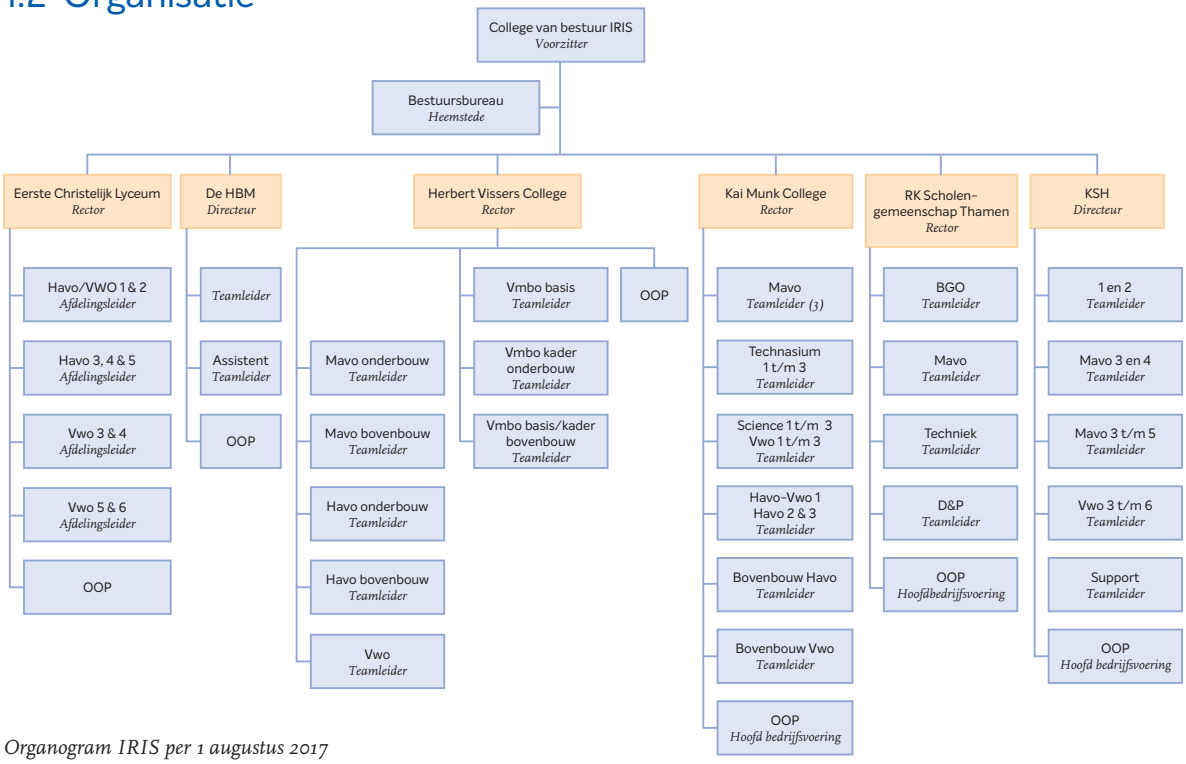

Organogram IRIS per 1 augustus 2017

Gedurende de verslagperiode bestond het managementteam van IRIS (MTI) uit de volgende personen:

Drs. G.H.H. Vaes – voorzitter college van bestuur	
Eerstverantwoordelijke:	■ Strategie & Identiteit
Sparringpartner:	■ Bedrijfsvoering; ■ ICT onderwijsontwikkeling; ■ ICT ondersteuning; ■ Marketing & Communicatie

Dr. U. Speerstra – rector Herbert Vissers College	
Eerstverantwoordelijke:	■ Kwaliteitsontwikkeling; ■ Zorg

Drs. A. van Steenis – rector Kaj Munk College (tot 1-08-2017)	
Eerstverantwoordelijke:	■ Identiteit
Sparringpartner:	■ Strategie

Drs. S. M. ten Napel – rector Kaj Munk College (per 1-08-2017)	
Eerstverantwoordelijke:	■ Marketing & Communicatie
Sparringpartner:	■ Strategie & Identiteit

G.J.W.N. Jägers MEL – directeur RK Scholengemeenschap Thamen (tot 1-08-2017)	
Eerstverantwoordelijke:	■ Professionalisering / Passend onderwijs
Eerstverantwoordelijke:	■ HR / Opleidingsscholen

M. Krouwel – directeur RK Scholengemeenschap Thamen (per 1-08-2017)	
Sparringpartner:	■ Kwaliteitsontwikkeling; ■ Zorg

M. Krouwel – directeur RK Scholengemeenschap Thamen (per 1-08-2017)	
Sparringpartner:	■ Kwaliteitsontwikkeling; ■ Zorg

Drs. A. van Steenis – directeur de HBM (tot 1-08-2017)

M. Smits-Jansen – directeur de HBM (per 1-08-2017)	
Eerstverantwoordelijke:	■ HRM & Professionalisering

Drs. A. van der Wal – rector Eerste Christelijk Lyceum	
Eerstverantwoordelijke:	■ ICT onderwijsontwikkeling

M. M. W. Mees – rector KSH	
Eerstverantwoordelijke:	■ Bedrijfsvoering; ■ ICT ondersteuning

Samenstelling managementteam IRIS, inclusief portefeuilleverdeling, 2017

De heer van Steenis heeft per 1 augustus 2017 afscheid genomen als rector van het Kaj Munk College en directeur van de HBM. M.i.v. die datum heeft mevrouw ten Napel de verantwoordelikheid voor het Kaj Munk College overgenomen en is mevrouw Smit-Jansen directeur geworden van de HBM. De heer Jägers is in juli met prepensioen gegaan. Hij is met ingang van het schooljaar 2017-2018 opgevolgd door mevrouw Krouwel.

1.3 Missie en visie

Onze missie

- Scholen leergemeenschappen te laten zijn waarin het leren en ontwikkelen van de leerlingen centraal staat.
- Leerlingen vertrouwd te maken met onze samenleving en leerlingen en medewerkers te stimuleren om na te denken over de wijze waarop zij de wereld ten goede kunnen veranderen.
- Scholen leefgemeenschappen te laten zijn waarin ruimte is voor diversiteit en openheid en waarin het voor iedereen veilig is.
- Scholen werkgemeenschappen te laten zijn waarin ieder personeelslid kan en wil worden aangesproken op verantwoordelijkheid en professionaliteit.
- Scholen leergemeenschappen te laten zijn waarin iedere medewerker zich wil blijven ontwikkelen en van en met anderen wil leren.

Onze visie

Leerlingen en docenten worden steeds meer partner in wat ze leren en hoe ze dat doen om zo niet alleen het beste in zichzelf, maar ook in elkaar naar boven te halen. IRIS staat voor het leren van morgen. Voor verandering is ruimte nodig. Ruimte voor scholen en docenten om nieuw te denken en anders te doen. Docenten benutten hun professionaliteit ten volle om het beste in leerlingen naar boven te halen. Zij blijven leren, het liefst een leven lang. Leerlingen krijgen de ruimte voor hun persoonlijke ontwikkeling. Geluk, weerbaarheid, het ontdekken van hun kwaliteiten en het blijven zoeken naar uitdagingen vormen daarin de kernwoorden.

Met 'Het Leren van Morgen' heeft IRIS haar ambities in gesprek met groepen betrokkenen geformuleerd voor de periode 2015 - 2020:

- *Schoolklimaat* - IRIS biedt ruimte om het onderwijs op een passende manier in te vullen.
- *Talent & bekwaamheid* - binnen IRIS worden talenten en kwaliteiten ontwikkeld en benut.
- *Leren* - leerlingen van de IRIS scholen zijn eigenaar van hun leerproces.
- *Ontmoeten* - binnen de IRIS scholen staat ontmoeten centraal.

De docent centraal op de IRIS Inspiratiedag 2017

Tijdens de IRIS Inspiratiedag hebben de IRIS scholen weer stappen gezet in de realisatie van onze ambities uit 'Het leren van morgen'. De docent en de lopende innovaties op de IRIS scholen stonden dit jaar centraal in een programma dat volop gelegenheid bood tot uitwisseling en leren van elkaar. Een uitgebreide toelichting op onze visie, de Inspiratiedag en een greep uit de innovatieve projecten op onze scholen is hier te vinden.

12

Femke Oepts Fotografie

Verslag bestuur

2. Verslag bestuur

2.1 College van bestuur

Nevenfuncties voorzitter college van bestuur Drs. G.H.H. Vaes
- Voorzitter raad van toezicht Het ABC, onderwijsadviseurs voor Amsterdam e.o.
- Lid raad van advies Hogeschool Inholland Haarlem

Nevenfuncties voorzitter college van bestuur IRIS, 2017

In september 2017 heeft het bestuur haar eigen functioneren geëvalueerd en daarbij de volgende conclusies getrokken:
- De uitwerking van ons strategisch beleid 'Het Leren van Morgen' vindt in de vorm van grotere en kleinere innovatieve projecten op alle IRIS scholen plaats.
- In het proces naar concrete invulling van onze IRIS kwaliteitscultuur zijn door management en het IRIS netwerk kwaliteitszorg de goede stappen gezet om te komen tot kwaliteitscriteria.
- Ons IRIS principe 'Samen staan voor het geheel' komt steeds vaker, ook in de nieuwe samenstelling van het MTI, tot uitdrukking.

Op basis van deze conclusies zijn de volgende accenten gelegd voor de komende periode:
- De schoolleiding van elke IRIS school formuleert wat men aan het einde van de huidige meerjaren-beleidsperiode bereikt wil hebben.
- Realisatie van een gebruiksvriendelijk data dashboard op basis van vastgestelde kwaliteitscriteria en concrete invulling van de ontwikkelkant van ons denkkader kwaliteitscultuur.
- Het toewerken naar een zichtbare lerende organisatie gericht op het realiseren van goed onderwijs.
- Het monitoren van de onderwijsrendementen vormt elk jaar een belangrijk aandachtspunt.

Stichting IRIS hanteert een regeling onkostenvergoeding voor leden van het college van bestuur. Het gaat hierbij om een vaste maandelijkse vergoeding van € 226,89 voor diverse onkosten. Daarnaast geldt ook voor het bestuur de reiskostenvergoedingsregeling, die voor alle medewerkers binnen IRIS van toepassing is.

2.2 Code Goed Onderwijsbestuur

IRIS voldoet aan de lidmaatschapseisen uit de Code (per 1 augustus 2015) en bestuur en raad van toezicht hebben hun standpunten ten aanzien van de in de Code opgenomen richtlijnen bepaald.
IRIS kent een integriteitscode en klachtenregeling. De stichting is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie van de Geschillencommissie bijzonder onderwijs. De nieuwe 'IRIS klokkenluidersregeling' in lijn met actuele wetgeving is 23 januari 2017 door het bevoegd gezag vastgesteld.

2.3 Kwaliteit onderwijs

Doelstellingen 2017
- Schoolafdelingen onder verscherpt toezicht werken gericht toe naar het behalen van het basisarrangement binnen één jaar.
- Schoolafdelingen met tegenvallende rendementen werken planmatig en systematisch aan verhoging van de opbrengsten.
- De basiskwaliteit van de lessen op de IRIS scholen is in orde.
- IRIS definieert, ontwikkelt en onderhoudt de eigen kwaliteitscultuur.
- IRIS ontwikkelt een systeem van monitoring van de eigen kwaliteitscyclus.
- De IRIS scholen richten tevredenheidsenquêtes in, analyseren de resultaten en vertalen deze naar acties.

In 2017 hebben het Herbert Vissers College afdeling havo en de KSH afdeling mavo het basisarrangement behaald. Maatregelen op deze afdelingen hebben geleid tot het keren van een dalende trend in rendementen en verbetering van de kwaliteit in de klas. Hiermee is de doelstelling dat IRIS scholen onder verscherpt toezicht binnen één jaar door de inspectie met een voldoende worden beoordeeld, behaald. De overige IRIS scholen behielden het basisarrangement.

In verband met een dalende trend in de rendementen van de afdeling havo van het Kaj Munk College en van de HBM, hebben deze scholen in opdracht van het bestuur een verbeterplan opgesteld, waarmee systematisch aan verhoging van de opbrengsten wordt gewerkt om het tij te keren.

Excellentietrajecten

De mavo afdeling van het Kaj Munk College heeft in januari 2017 het predicaat Excellente School in ontvangst mogen nemen. Met het predicaat laat het Kaj Munk zien dat de school goed onderwijs biedt én uitblinkt in talentontwikkeling. De jury prees vooral de innovatiekracht van het nieuwe vak Technologie & Toepassing.
Ook de overige IRIS scholen werken aan excellentie bevordering in brede zin en kiezen hierbij een eigen invulling.

Nieuwe initiatieven

In september 2017 is de IGBO afdeling van de International School Haarlem van start gegaan. Bij dit initiatief gaat het om een samenwerkingsrelatie tussen de besturen van Stichting IRIS en Stichting Salomo scholen.
De voorbereiding van de IGVO afdeling, te starten per september 2018, is voortvarend opgepakt.

IRIS kent structureel overleg tussen besturen en schoolleiding van IRIS en het NOVA College. Doorstroomprogramma's en algehele verbetering van de aansluiting van het vmbo op het mbo staat in dit overleg op de agenda.
In 2017 heeft het NOVA College met drie aanleverende schoolbesturen in de regio, waaronder stichting IRIS, de ambitie geformuleerd programmatische aansluiting te realiseren gericht op leerwinst voor leerlingen.
Hiervoor is een procesaanpak ontwikkeld.

Kwaliteitszorg IRIS

Het MTI heeft een denkkader IRIS kwaliteitscultuur ontwikkeld en vastgesteld, waarbinnen het verantwoordings- en het ambitieniveau een plek heeft. In 2017 is een start gemaakt met de concrete invulling door het MTI van dit denkkader en de uitwerking door het IRIS netwerk kwaliteitszorg. Hiermee zijn stappen gezet in de definiëring en ontwikkeling van de IRIS kwaliteitscultuur. De performance van de IRIS scholen wordt gedeeld en besproken in het MTI en binnen het IRIS leernetwerk kwaliteitszorg vindt uitwisseling plaats.

Kwaliteitszorg IRIS scholen

Het bestuur hanteert een format kwartaalrapportage met kwaliteitscriteria en structurele aandacht voor verantwoording van de kwaliteitszorgcyclus van de scholen. Rendementsbewaking, bevordering kwaliteit in de klas en vertaling van tevredenheidsenquêtes naar verbeterpunten, zijn onderdeel van de kwaliteitscyclus van elke IRIS school.

Onderwijsresultaten

In onderstaande tabel staat het driejaarsgemiddelde van 2017 per indicator uitgedrukt in onder of boven de norm, toegekend door de inspectie. Hierbij wordt de landelijke norm als basis genomen.

Onderwijsresultaten 2018 (schooljaar 2016-2017)

	ONDERWIJSPOSITIE T.O.V. ADVIES PO	ONDERBOUWSNELHEID	BOVENBOUWSUCCES	EXAMENCIJFER
Eerste Christelijk Lyceum				
havo	onder	boven	boven	boven
vwo			boven	boven
Herbert Vissers College				
vmbo-b	boven	onder	boven	boven
vmbo-k			boven	boven
vmbo-t			boven	boven
havo			boven	boven
vwo			boven	boven
RK Scholengemeenschap Thamen				
vmbo-b	boven	boven	boven	boven
vmbo-k			boven	boven
vmbo-t			boven	boven
HBM				
vmbo-t	boven	boven	boven	onder
Kaj Munk College				
vmbo-t	boven	boven	boven	boven
havo			onder	onder
vwo			boven	onder
KSH				
vmbo-t	boven	boven	boven	boven
havo			boven	boven
vwo			boven	boven

Onderwijsresultaten 2018

Onderwijsresultaten eindoordeel 2017

In onderstaande tabel, het berekend oordeel van de onderwijsresultaten 2017.
Onderwijsresultaten eindoordeel 2018 (driejaarsgemiddelde) - 2018

	2018	2017	2016
Eerste Christelijk Lyceum			
havo	V	V	V
vwo	V	V	V
Herbert Vissers College			
vmbo-b	V	O tenzij	V
vmbo-k	V	O tenzij	V
vmbo-t	V	O tenzij	V
havo	V	O tenzij	O
vwo	V	O tenzij	O
RK Scholengemeenschap Thamen			
vmbo-b	V	V	V
vmbo-k	V	V	V
vmbo-t	V	V	V
HBM			
vmbo-t	V	V	V
Kaj Munk College			
vmbo-t	V	V	V
havo	O	O	V
vwo	V	V	V
KSH			
vmbo-t	V	V	O
havo	V	V	O
vwo	V	V	V

Onderwijsresultaten eindoordeel 2016, 2017 en 2018

17

Examenresultaten

	2016-2017	2015-2016	2014-2015
Eerste Christelijk Lyceum			
havo	86%	92%	88%
vwo	92%	90%	97%
Herbert Vissers College			
vmbo-b	100%	100%	100%
vmbo-k	93%	97%	100%
vmbo-t	96%	97%	94%
havo	86%	92%	89%
vwo	98%	98%	79%
RK Scholengemeenschap Thamen			
vmbo-b	94%	98%	100%
vmbo-k	99%	93%	98%
vmbo-t	94%	89%	98%
HBM			
vmbo-t	82%	78%	93%
Kaj Munk College			
vmbo-t	91%	92%	90%
havo	85%	80%	83%
vwo	80%	86%	92%
KSH			
vmbo-t	94%	95%	96%
havo	89%	95%	95%
vwo	92%	91%	97%

Examenresultaten

Slagingspercentages

Eerste Christelijk Lyceum

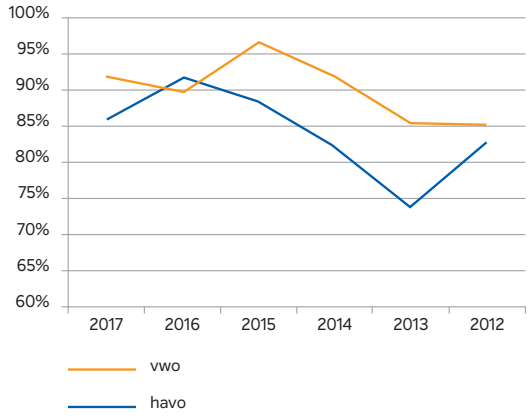

Herbert Vissers College

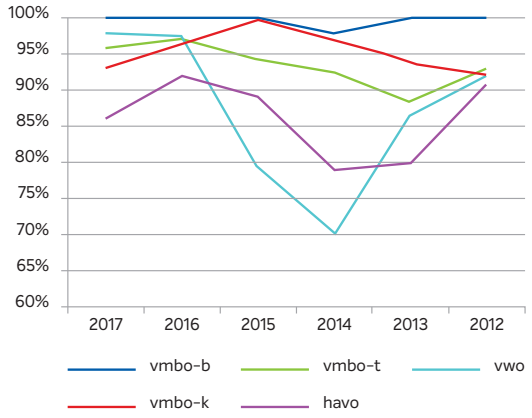

RK Scholengemeenschap Thamen

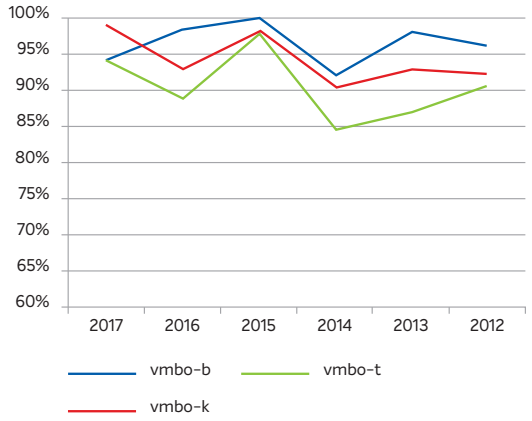

HBM

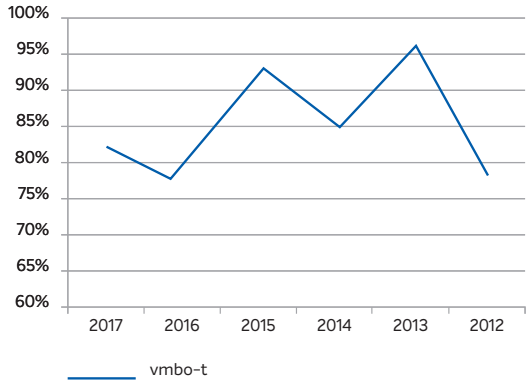

Kaj Munk College

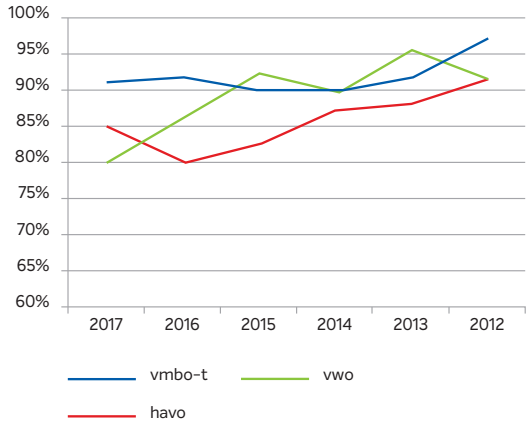

KSH

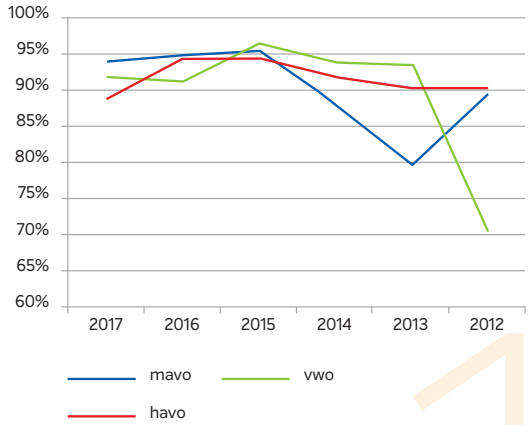

Tevredenheidscijfers

Tevredenheidsonderzoek maakt structureel deel uit van de kwaliteitscyclus van de IRIS scholen.
De tevredenheidscijfers van leerlingen op de IRIS scholen en hun ouders:

- KSH
- Eerste Christelijk Lyceum
- Herbert Vissers College
- RK Scholengemeenschap Thamen
- De HBM
- Kaj Munk College

Toelatingsbeleid

De zorgplicht die voortvloeit uit de Wet Passend onderwijs heeft gevolgen voor het toelatingsbeleid van de IRIS scholen ten aanzien van leerlingen met een extra ondersteuningsbehoefte. Binnen de samenwerkingsverbanden Amstelland en de Meerlanden en Zuid-Kennemerland zijn hier afspraken over gemaakt. De IRIS scholen kennen geen eigen toelatingsbeleid. Lotingsprocedures worden gehanteerd bij de plaatsing van leerlingen conform regionale afspraken.

2.4 Algemene Verordening Gegevensbescherming

In 2017 is gestart met de voorbereiding van de organisatie op de nieuwe wetgeving op het gebied van privacy en bescherming persoonsgegevens, die per 25 mei 2018 van kracht wordt. IRIS heeft aansluiting gezocht bij de regiegroep IBP van de VO-raad waar een aanpak voor de VO-sector ontwikkeld en getoetst wordt. Binnen IRIS vormden het invullen en leren werken met dataregisters en ICT beveiligingsmaatregelen specifieke aandachtsgebieden in 2017.

2.5 Personeel

Doelstellingen 2017

- Schoolleiders leren actief met en van elkaar
- Schoolleiders bekwamen zich in integraal leiderschap
- Teamleiders worden extra toegerust voor de uitoefening van hun functie

Professionalisering

In 2017 werden diverse initiatieven gecontinueerd en nieuwe activiteiten gestart die aansluiten bij de thema's - Schoolklimaat en Talent & bekwaamheid - en als gezamenlijk doel hebben de ambities van het Leren van Morgen waar te maken.

Trajecten Leiderschap

In 2017 stonden twee leiderschapsdagen op het programma: Op 2 februari was het thema 'Eigenaarschap: Aan het stuur van je eigen leerproces, regie voeren en continu optimaliseren'. Op 19 oktober stond het thema 'Veranderen voor en door professionals' centraal. Er werd gekeken naar waar we staan op de stip aan de horizon. 'Parels en pijn' werden geïnventariseerd onder leiding van twee experts. Vervolgens werd het thema 'veranderen' met en door professionals nader uitgediept. 's Middags gingen de schoolleiders met elkaar aan de slag in een viertal leerplaatsen. De thema's van de leerplaatsen, gebaseerd op de geïnventariseerde leerbehoeften, zijn Veranderkunde, Sturen op resultaat, Teamdynamiek en Sturen op regie. In deze leerplaatsen is de koppeling met de praktijk in de school belangrijk.

Evaluatie van de leiderschapsdagen toont aan dat de invulling aan de behoeften voldeed, maar dat als volgende stap nóg explicieter per individu zou moeten worden stilgestaan bij de doelstellingen die hij wil bereiken.

MTI leren
Op 11 mei stond tijdens het MTI leren het 'LEAN principe' centraal. Ook werd een kijkje genomen in de keuken van stichting Leerkracht. De schoolleiders nemen bepaalde ideeën en elementen van Leerkracht mee in de ontwikkeling van hun eigen school.

Op 22 juni kwam het MTI bijeen op de Bosbaan in Amsterdam rondom het thema 'Integraal leiderschap binnen IRIS: tussen droom en daad'. Doel van de middag was een beeld te krijgen van de invulling van integraal leiderschap binnen elke school en binnen het MTI, en de manier in kaart te brengen, waarop integraal leiderschap bijdraagt aan het Leren van Morgen en dus aan het leren van de leerlingen.

Het MTI is het schooljaar gestart met drie nieuwe leden. Dat betekende een heel nieuw team met een nieuwe dynamiek. De MTI 2-daagse op 28 en 29 september is daarom gebruikt om te onderzoeken wie de MTI leden zijn, hoe zij samen willen werken en wat de leidraad 'Samen staan voor het geheel' voor een ieder betekent. Het MTI heeft elkaar beter leren kennen door te doen, te zien en in gesprek te gaan.

Op 14 december ging het MTI op bezoek bij Spirit, een jeugdzorgorganisatie in Amsterdam. Thema was: 'Zelfsturing: vanuit samen zoeken en het (nog niet) weten, samen wijsheid creëren.' Doel was te ontdekken hoe zelfsturing eruit ziet binnen Spirit en wat IRIS daarvan kan leren bij het realiseren van de eigen ambities.

Doelstellingen 2017
- Docent is eigenaar van het leerproces. IRIS legt de nadruk voor professionele ontwikkeling bij de docent.
- Medewerkers zijn in ontwikkeling in een groeiende en lerende organisatie. Binnen IRIS is een cultuur waarin blijven opleiden en ontwikkelen vanzelfsprekend is.

Opleiden en ontwikkelen

Werken bij IRIS betekent dat de docent zelf aan het stuur zit en de regie heeft over zijn eigen ontwikkeling. 2017 laat tal van initiatieven zien waarin dit tot uiting komt:

Onderwijsmiddagen en Onderwijsdag
Op de meeste scholen vonden tijdens de onderwijsmiddagen activiteiten en/of workshops plaats met als doel leren in het vak.

IRIS Onderwijsdag 2017
De KSH organiseerde op 30 oktober de IRIS Onderwijsdag. Het thema was 'The future is now'. Er was onder andere een onderwijsmarkt met diverse stands, waar zowel OP'ers als OOP'ers kennis konden maken met innovatieve ICT ontwikkelingen op het gebied van onderwijs, maar de dag stond vooral ook in het teken van ontmoeten en verbinden. Het doel was dat vaksecties elkaar zouden vinden en versterken in het ontwikkelen van onderwijs binnen hun vakgebied. Hier zijn concrete afspraken uitgekomen en dat maakt de opbrengst van deze dag, met zo'n 500 IRIS collega's, enorm waardevol.

Dag van de Leraar
Op 5 oktober, de dag van de leraar ontvingen alle IRIS medewerkers het amuseboekje NOOIT AF in het onderwijs van Annette Dölle.

O&O opleidingen
In Almere is een nieuwe groep Coaches in het Onderwijs van start gegaan. Zonder deelnemers van de IRIS scholen, maar wel met een goed gevulde groep. De Opleiding Professioneel Leiderschap (OPL) is in september jl. weer begonnen. De helft van de groep bestaat uit IRIS talenten, de andere helft komt van buiten IRIS. De opleiding biedt deelnemers de kans om zichzelf professioneel verder te ontwikkelen, en te verkennen of leidinggeven - in allerlei vormen en samenstellingen - iets is wat bij hen past.

WOO
In de Werkplaats Onderwijs Ontwerp (WOO) staat het 'leren samen ontwerpen' centraal. De WOO sloot het schooljaar af met een spetterende finale in het Skills Lab van Thamen. Na een jaar intensieve samenwerking deelden de WOO deelnemers hun opbrengsten met iedereen die interesse heeft in onderwijsvernieuwing en onderwijsontwerp. Een nieuwe, enthousiaste WOO groep is in september van start gegaan; zeventien deelnemers afkomstig van de IRIS scholen en één externe deelnemer zoeken bewust de verbinding met de ontwikkelingen in de eigen school. Alle deelnemers hebben een ontwerpidee, dat is afgestemd met de leidinggevende.

WOO continu
WOO Continu is ontstaan uit de WOO 16/17 groep. De groep had behoefte elkaar te blijven zien om elkaar te inspireren, uit te dagen en te stimuleren. De groep organiseert zes werkplaatsen; per bijeenkomst rouleert het gastheerschap tussen de scholen. Tijdens de eerste bijeenkomst zijn thema's geïnventariseerd en is de wens uitgesproken verbinding te leggen met de huidige WOO-groep.

IRIS introductiebijeenkomst nieuwe medewerkers
Op 9 oktober organiseerde IRIS de jaarlijkse introductiebijeenkomst voor nieuwe medewerkers bij de HBM. Het doel is om nieuwe medewerkers van de IRIS scholen met elkaar kennis te laten maken en te laten zien wat de meerwaarde is van IRIS. Daarnaast is het een mooie netwerkgelegenheid.

Doelstellingen 2017
- Docent is eigenaar van het leerproces. IRIS legt de nadruk voor professionele ontwikkeling bij de docent.
- Medewerkers zijn in ontwikkeling in een groeiende en lerende organisatie. Binnen IRIS is een cultuur waarin blijven opleiden en ontwikkelen vanzelfsprekend is.

Personeelsbeleid

IRIS organisatieontwikkelingen 2017
Het managementteam van IRIS is gewijzigd ten opzichte van 2016. De heer Jägers, directeur van RK Scholengemeenschap Thamen ging met prepensioen en werd per 1 augustus 2017 opgevolgd door mevrouw Krouwel. De heer Steenis, rector van het Kaj Munk College werd op 1 augustus 2017 opgevolgd door mevrouw ten Napel. Mevrouw Jansen werd de nieuwe directeur van de HBM per 1 augustus 2017.

Startnotitie HR-beleid
De managementadviseur HR van IRIS stelde met het Leren van Morgen als uitgangspunt, een startnotitie HR-beleid op. Drie thema's zijn daarin uitgewerkt: de gesprekscyclus, mobiliteit binnen IRIS en het beloningsbeleid. Voor deze drie onderwerpen zijn kaders geformuleerd die voor IRIS als geheel gelden.

De gesprekscyclus
De gesprekscyclus tart vanuit het positieve maar heeft ook in zich dat iedere medewerker recht heeft op de waarheid. Insteek is het waarderend ontwikkelingsgericht perspectief met tops en tips, zodat ook de aandachtspunten aan de orde komen. Uitgangspunt is dat iemand meer groeit van complimenten dan van kritiek. Voor de formele cyclus wordt afgesproken dat er jaarlijks een ontwikkelgesprek plaats vindt en alleen als er reden toe is, een beoordelingsgesprek.

Mobiliteit binnen IRIS
Hierin vormt De IRIS (het digitale IRIS wervingsmagazine) de eerste stap. In het magazine is informatie opgenomen over alle vacatures bij de zes IRIS scholen en een aantal ervaringsverhalen van collega's die de uitdaging zijn aangegaan op een andere IRIS-school. Vitaliteit staat in de kaderbrief van komend jaar en wordt dan gecombineerd met mobiliteit.

Beloningsbeleid
IRIS wil als werkgever een eenduidig beloningsbeleid voeren dat geldt op alle scholen. In dit beleid is aandacht voor bevordering, extra beloning en andere door de cao voorgeschreven mogelijkheden.

Pilot digitaal declareren
De pilot digitaal declareren (ESS/MSS) van onder andere 'reiskosten' en 'wijzigen persoonsgegevens' was op het ECL, KMC en de Dorstige Kuil dermate succesvol, dat ook de overige IRIS scholen deze hebben overgenomen. Tegelijkertijd hebben ECL en KMC een pilot gedraaid met verdere ingebruikname van ESS/MSS, waarbij ook 'wijzigingen in de arbeidsrelatie van medewerkers' doorgevoerd/digitaal gemuteerd konden worden. Deze uitbreiding verliep zo naar tevredenheid dat dit ook is doorgevoerd op de andere scholen. De belangrijkste voordelen zijn het gebruiksgemak en het verminderen van de papieren stroom binnen de scholen.

Taakbeleid binnen IRIS
Op basis van evaluatie van het huidige taakbeleid, heeft een speciale werkgroep een aanpak uitgewerkt met als doel een beleid op hoofdlijnen te formuleren. Het taakbeleid, met instemming van het MTI, heeft de volgende uitgangspunten:

- Een taakbeleid voor IRIS op hoofdlijnen te voeren, waarbij nadere invulling op de IRIS scholen plaatsvindt, passend bij de specifieke schoolsituatie.
- Het taakbeleid wordt in onderling overleg tussen schoolleider en professional toegepast en ingevuld, bij voorkeur op basis van persoonlijke kwaliteiten en voorkeur.
- Helderheid in communicatie.

Verzuim

Het verzuimpercentage in 2017 is 4,94% en is daarmee nagenoeg hetzelfde gebleven ten opzichte van 2016 (4,84%).

Verzuimpercentage: 4,94%

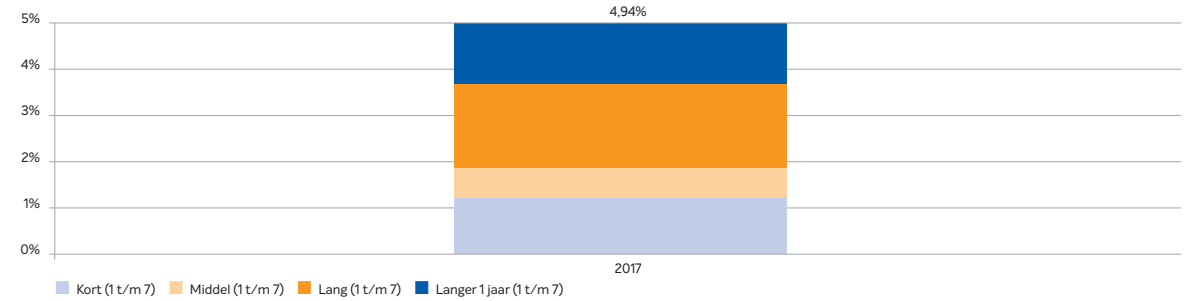

Verzuimpercentage 12-maands voortschrijdend

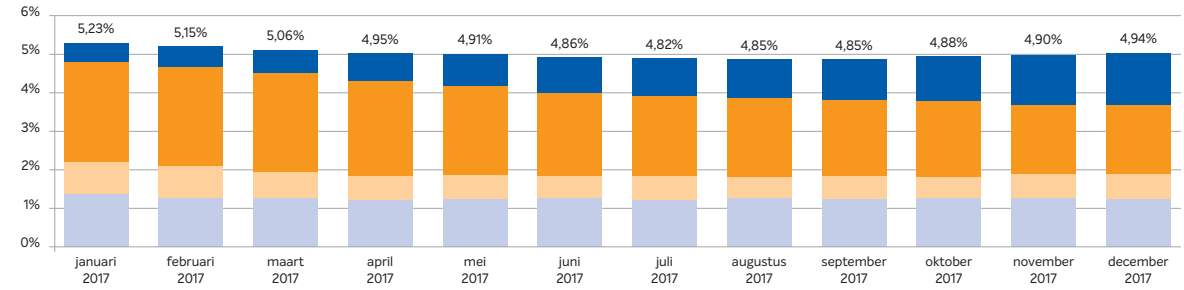

Verzuimgrafiek IRIS (totaal) 2017

Personeelsbestand

IRIS breed is de formatie ten opzichte van 2016 nagenoeg hetzelfde gebleven. De grootste wijzigingen betreffen de KSH (11 medewerkers meer ten opzichte van 2016), HVC (20 medewerkers minder ten opzichte van 2016) en de HBM (- 7 medewerkers).

Aantal medewerkers	2016	2017
KSH	117	128
Eerste Christelijk Lyceum	138	140
Herbert Vissers College	215	195
RK Scholengemeenschap Thamen	100	101
De HBM	42	35
Kaj Munk College	191	193
Bovenschools	22	21
Totaal IRIS	825	813

Aantal medewerkers IRIS 2016-2017

Medewerkers	2016	2017
DIR	7	6
OP	451	455
OOP	153	159
STAG	7	0
Totaal	618	620

Aantal fte IRIS (totaal)

Gevoerd beleid inzake de beheersing van uitkeringen na ontslag
Het aantal ex-werknemers is gestegen van 16 in december 2016, tot 25 in december 2017. Met medewerkers worden cyclisch voortgangs- en functioneringsgesprekken gevoerd. Medewerkers waarvan komt vast te staan dat de functie niet passend is bij de persoon worden zoveel mogelijk begeleid bij omscholing of oriëntatie op een andere werkgever. Daardoor wordt zowel een zorgvuldig personeelsbeleid gevoerd als mogelijke uitkeringsverplichtingen zoveel mogelijk voorkomen.

2.6 Klachtafhandeling

IRIS is aangesloten bij de landelijke klachtencommissie van de Geschillencommissie bijzonder onderwijs (GCBO) en de commissie melden van een misstand VO van Stichting Onderwijsgeschillen. De klachten die de IRIS scholen in 2017 hebben ontvangen, zijn door de schoolleiding op schoolniveau afgehandeld. Het college van bestuur heeft geen formele rol in de klachtbehandeling. In enkele gevallen heeft zij aan ouders een luisterend oor geboden en op deze wijze als intermediair gefungeerd tussen klager en schoolleiding.

School	Inhoud	Uitspraak
RK Scholengemeenschap Thamen	Zorg voor leerling na incident	Ongegrond/deels gegrond

Overzicht klachten voorgelegd aan de geschillencommissies in 2017

2.7 Maatschappelijk verantwoord ondernemen

IRIS heeft aandacht voor de taak om, daar waar mogelijk, invulling te geven aan het verduurzamen van de organisatie. In samenwerking met de energieleveranciers is een subsidieaanvraag gedaan voor het project SDE+. Met de SDE+ stimuleert het ministerie van Economische Zaken en Klimaat de ontwikkeling van een duurzame energievoorziening in Nederland. Het is de verwachting dat begin 2018 de uitkomsten van de aanvraag bekend zijn. Ook binnen de verschillende inkooptrajecten die IRIS jaarlijks doorloopt, is aandacht voor duurzaamheden. Bij het gunningstraject wordt de wijze waarop inschrijvende partijen omgaan met duurzaamheid, meegenomen in de uiteindelijke beoordeling en gunning.

2.8 Huisvesting

Op het gebied van huisvesting is IRIS er alles aan gelegen om continu de verbinding te maken tussen goed geoutilleerde onderwijshuisvesting en inspirerende onderwijsvormen. Onderwijshuisvesting die naadloos aansluit op het leerproces van de leerlingen en op de ambities, zoals deze zijn opgenomen in het strategisch beleid van IRIS. Onderwijsgebouwen als ontmoetingsplek en een inspirerende werk- en leeromgeving voor leerlingen en medewerkers, zijn voor de verschillende schooldirecties punt van aandacht en leveren mooie resultaten op. IRIS neemt deel aan verschillende werkgroepen, waarin gemeenten en onderwijsbesturen vertegenwoordigd zijn. Doel is de samenwerking te bevorderen tussen de desbetreffende gemeente - die de zorgplicht heeft om te voorzien in onderwijshuisvesting - en IRIS, die veelal als bouwheer optreedt.

Eerste Christelijk Lyceum - Haarlem
Met ingang van het schooljaar 17/18 is de nieuwe locatie Leidsevaart in gebruik genomen. Een voorbeeld hoe samenwerking tussen de gemeente Haarlem, Welstand van de gemeente Haarlem en IRIS als bouwheer, een succes kan zijn. Het resultaat is een 'maatwerk' schoolgebouw, waarin de leerlingen van het ECL worden uitgedaagd; waar monumentaal de huidige tijd ontmoet. Voorzien van alle denkbare voorzieningen op het gebied van cultuur, media en kunst.

Kaj Munk College - Hoofddorp
Door een toenemende groei van het aantal leerlingen, was het noodzakelijk voor het Kaj Munk College om het aantal lokalen uit te breiden. Mogelijkheden binnen de bestaande huisvesting waren niet voorhanden. Constructieve gesprekken met de Gemeente Haarlemmermeer hebben ertoe geleid dat het voormalig kinderdagverblijf Bobijn, gebruikt door het Hoofdvaart College, nu het onderkomen is van de mavo 4 groepen van het Kaj Munk College. Na een aantal aanpassingen, is de schooldirectie er goed in geslaagd, in het gebouw een sfeer van eigentijds en zelfstandig leren te creëren.

Katholieke Scholengemeenschap - Hoofddorp
De KSH heeft met een geschiedenisplein, de traditionele klassikale onderwijsvormen verrijkt met een ruimte die multifunctioneel inzetbaar is. Een nieuw onderwijsconcept in optima forma. De inrichting is zo gemaakt dat leerlingen er zowel in groepen als individueel kunnen werken. Vernieuwing dat vanuit de schoolorganisatie is geïnitieerd, is cruciaal voor het slagen ervan. Dit concept is niet nieuw; de school beschikt naast het nieuwe geschiedenisplein al over een muziekplein en een media- en cultuurplein. In de (nabije) toekomst zullen andere vakken volgen.

Groot onderhoud
IRIS heeft niet alleen aandacht voor innovatieve huisvesting, maar hecht ook veel waarde aan goed en planmatig onderhoud. Hierdoor blijft IRIS beschikken over goed onderhouden en veilige onderwijshuisvesting. In het verslagjaar hebben alle gebouwen een grote schilderbeurt ondergaan en zijn een aantal noodzakelijke bouwkundige onderhoudswerkzaamheden uitgevoerd. IRIS doet dit in samenwerking met een externe partij, waardoor planning, uitvoering en kwaliteit van de werkzaamheden geborgd zijn.

2.9 Inkoop

Een geactualiseerd inkoopbeleid binnen IRIS, maakt het mogelijk om als aanbestedende dienst verschillende doelen na te streven. Naast natuurlijk het beste product/dienst voor de laagste prijs, ziet IRIS het als haar verantwoordelijkheid om ook duurzaamheid te betrekken bij het inkoopproces.

In samenwerking met de externe partner die invulling geeft aan de planning, inkoop, uitvoering en coördinatie van het groot onderhoud, zijn in het verslagjaar de schilderwerken en een aantal inrichtingswerken voor de komende drie jaar ingekocht, met een mooi financieel resultaat tot gevolg!

Een Europees aanbestedingstraject ICT heeft geresulteerd in een aantal mantelovereenkomsten met partijen die voorzien in werkplek- server en netwerk apparatuur.

2.10 ICT: Toepassingen, infrastructuur en organisatie

Toepassingen

Binnen IRIS zien wij ICT toepassingen als onlosmakelijk onderdeel van de inrichting en organisatie van het onderwijs. Op verschillende scholen is gestart met het werken met een eigen device voor leerlingen. Ter voorbereiding op de start van een HVX-klas op het Herbert Vissers College, is een keuze gemaakt voor een digitaal volgsysteem, krijgen project ideeën een meer vaste vorm en wordt er in diverse lessen al proefgedraaid met het bouwen aan Learning Power. Zonder lesrooster werken de leerlingen met een mobiele device aan hun persoonlijke leerroute. Bij het Kaj Munk College en het Eerste Christelijk Lyceum wordt ook ingezet op een toenemend gebruik van eigen devices voor leerlingen. Beleidspunten die wij hebben geformuleerd hebben betrekking op de beschikbaarheid van ICT binnen de IRIS organisatie en daarbuiten en het gegeven dat iedereen in staat wordt gesteld om ICT op basis van eigen keuzes in te zetten. Dit alles binnen een veilige, geïntegreerde en functionele ICT omgeving die voor iedereen en overal toegankelijk is. De migratie naar Office365 en SharePoint voor ondersteuners en docenten, is voor drie scholen afgerond. Komend jaar migreren de overige scholen en het stafbureau naar het nieuwe platform.

Infrastructuur en organisatie

Het migratietraject en het gegeven dat scholen meer en meer gebruik maken van eigen device voor leerlingen, maakt het noodzakelijk om de infrastructuur van ICT voorzieningen robuust en toekomstbesteding te krijgen en te houden. Een centrale ICT-organisatie draagt bij aan het verder professionaliseren van dit belangrijke onderdeel van de bedrijfsvoering binnen IRIS. Zowel de ondersteuningsorganisatie ICT als ook de betrouwbaarheid van de infrastructuur, zijn voor IRIS belangrijke speerpunten.

2.11 Onderzoek efficiency onderwijsondersteunend personeel

De in 2016 vastgestelde visie op ondersteuning heeft richting gegeven aan de wijze waarop ondersteuning binnen IRIS georganiseerd kan worden. Hierbij dienen kwaliteit, effectiviteit en efficiency als uitgangspunt. Op basis van organische aanpassingen en geleidelijkheid worden, in samenwerking met de scholen, de verschillende domeinen binnen de ondersteuning in kaart gebracht. Daar waar mogelijk/noodzakelijk wordt de organisatie ervan aangepast, zodat deze recht doet aan een Lean en Mean ondersteuningsorganisatie.

28

Toezicht en verantwoording

IRIS ksh eerste christelijk lyceum HERBERT VISSERS COLLEGE THOMAS MORE HBM kajmunk college

3. Toezicht en verantwoording

3.1 Verslag raad van toezicht

Samenstelling raad van toezicht

In 2017 hebben mevrouw Asante en de heer Kuiken afscheid genomen van de raad van toezicht. Beide vacatures zijn in 2017 ingevuld, te weten door mevrouw de Rooij en de heer van Goor. De raad kent een procedure van werving, selectie en benoeming zoals opgenomen in het reglement. In geval van een vacature wordt een profielschets opgesteld. De GMR doet een voordracht bij een van de leden van de raad van toezicht.

De raad van toezicht van IRIS bestond in 2017 uit de volgende leden:

Dr. R.W.F. Stevens	voorzitter
Ir. M. A. Verhoef	vicevoorzitter
Drs. A. J. ter Avest RA	lid en tevens voorzitter auditcommissie
Drs. J.H. Maas	lid en tevens lid auditcommissie
Drs. A.A. Asante	lid (tot 1-08-2017)
Drs. R. Kuiken	lid (tot 1-08-2017)
Drs. L. de Rooij	lid (per 1-02-2017)
Drs. ing. S.C. van Goor	lid (per 1-08-2017)

Leden raad van toezicht 2017

Verantwoordelijkheden en bevoegdheden

De raad van toezicht van IRIS heeft de rol van werkgever van het bestuur en de rol van toezichthouder. Het toezicht behelst o.a. de naleving van wettelijke voorschriften en de rechtmatige verwerving en rechtmatige en doelmatige besteding van middelen. Daarnaast fungeert de raad als klankbord voor het bestuur met adviserende bevoegdheid. De raad heeft in 2017 goedkeuring verleend aan de benoeming van directeuren en rectoren, de begroting, de jaarrekening, het treasury statuut, het jaarverslag en de kaderbrief.

Namens de raad is de voorzitter als handelend werkgever van het bestuur opgetreden en heeft een functioneringsgesprek met het bestuur conform de hiervoor bij IRIS gebruikelijke procedure gevoerd. Input van een rector van een IRIS school, een bestuurder van een andere onderwijsorganisatie en een staflid is hierbij meegenomen. Onderdeel van het gesprek vormt een zelfevaluatie van het bestuur. De raad kent een auditcommissie. De commissie bereidt de agenda van de raad van toezicht en besluitvorming in de raad voor.

Werkzaamheden

Naast de commissievergaderingen is de voltallige raad van toezicht in 2017 zes maal bij elkaar gekomen voor een reguliere vergadering. In vergaderingen zijn onderwijs- of school gerelateerde themabesprekingen geagendeerd, ingeleid door de directeur of rector van de betreffende school.

De in 2017 besproken grotere thema's:

- Toekomst HBM
- IRIS meerjarenbeleid 'Het Leren van Morgen' in de context van ICT
- International School Haarlem samenwerkingsrelatie Stichting IRIS en Stichting Salomo

De raad bespreekt in aanwezigheid van het bestuur de jaarrekening en het jaarverslag van het voorgaande jaar met de accountant. Ook heeft een gesprek met de accountant in afwezigheid van het bestuur plaatsgevonden.

De raad heeft zijn eigen functioneren als collegiaal orgaan, het functioneren van de leden en de voorzitter en zijn omgang met het bestuur geëvalueerd. Hiertoe is, naast de reguliere vergaderingen, een speciale evaluatievergadering belegd. Conform de Wet Versterking bestuurskracht hebben in 2017 twee gesprekken van de vicevoorzitter van de raad van toezicht met een afvaardiging van de GMR plaatsgevonden. In 2017 hebben leden van de raad van toezicht een schoolbezoek afgelegd aan RK Scholengemeenschap Thamen en het Kaj Munk College. Aan een dergelijk schoolbezoek is altijd een bespreking van een actueel schoolthema gekoppeld. Het bezoek aan RK Scholengemeenschap Thamen stond in het teken van 'Thamen Toekomstbestendig'. Innovatieve ontwikkelingen op het Kaj Munk College vormde het centrale thema tijdens het bezoek aan deze school. De leden van de raad van toezicht ontvangen een jaarlijkse onkostenvergoeding ten bedrage van 3.000 bruto.

Code Goed Onderwijsbestuur

De in de Code opgenomen lidmaatschapseisen ten aanzien van lidmaatschap van een bestuurder in dezelfde onderwijssector hebben de raad en het bestuur doen besluiten het lidmaatschap van een van de leden aan het einde van de eerste termijn niet te verlengen.

Nevenfuncties leden raad van toezicht

Dr. R.W.F. Stevens
- Voorzitter Kwaliteitscommissie Stichting 'Ieder mbo een practoraat'
- Lid externe auditstuurgroep Provincie Noord-Holland
- Lid raad van Aangeslotenen CIIO, certificeerder voor professionele dienstverlening

Ir. M. A. Verhoef
- Lid raad van commissarissen Twynstra Gudde
- Voorzitter Associatie voor Jeugd
- Lid raad van toezicht Nederlands Jeugdinstituut
- Lid raad van toezicht Wageningen University & Research
- Lid Externe Commissie Integriteit Belastingdienst
- Lid auditcommissie SZW
- Lid auditcommissie SVB

Drs. A.A. Asante
- Lid raad van toezicht ProDemos Huis voor democratie en rechtsstaat
- Lid redactieraad One World

Drs. R. Kuiken
- Voorzitter bestuur stichting Theologiestudenten Hogeschool Windesheim
- Voorzitter raad van Toezicht De Regenboog Groep
- Voorzitter van het College van Kerkrentmeesters van de Protestantse Kerk Amsterdam
- Bestuurslid van het Samenwerkingsverband Waterland
- Bestuurslid van het Samenwerkingsverband Amsterdam-Diemen
- Voorzitter van Bèta-partners Noord-Holland (vanaf september 2017)
- Bestuurslid van de vereniging BOA (vanaf september 2017)

Drs. J.H. Maas
- Raadslid gemeente Heemstede

Drs. L. de Rooij
- Bestuurslid van Stichting Tommie en Charlie

Drs. ing. S.C. van Goor
- Partner/eigenaar van 3D Music Lab
- Bestuurder Stichting ADP

3.2 Verslag medezeggenschap

Samenstelling gemeenschappelijke medezeggenschapsraad (GMR)

School	Geleding	Naam
KSH	Personeel Ouder	De heer Vlaming De heer Meulblok
Eerste Christelijk Lyceum	Personeel Ouder	Mevrouw Zuidgeest De heer van Gelder
Herbert Vissers College	Personeel Ouder	De heer Davelaar De heer de Wit
RK Scholengemeenschap Thamen	Personeel Ouder	Mevrouw Calis De heer Joustra
De HBM	Personeel Ouder	De heer Hahn Mevrouw Liefting
Kaj Munk College	Personeel Ouder	De heer Van der Laan Mevrouw de Vries

Samenstelling GMR 2017

Agenda

De GMR heeft in 2017 zeven maal vergaderd in aanwezigheid van het bestuur, de personeelsgeleding van de GMR drie maal.
Enkele hoofdthema's op de agenda van GMR en PGMR:

- Veranderaanpak op de HBM
- Convenant International School Haarlem
- Samenhangend personeelsbeleid
- Verkenning naar meer samenwerking o.g.v. onderwijs ondersteunend personeel
- Gewijzigde Arbo wetgeving
- Ontwikkelingen binnen Passend onderwijs

Voor meer gedetailleerde informatie zie GMR-jaarverslag 2016-2017 op de IRIS website.

Ook in 2017 heeft aan het begin van het schooljaar een startbijeenkomst voor de GMR en het bestuur plaatsgevonden. De samenwerking tussen GMR en bestuur én binnen de GMR stond als thema centraal in deze bijeenkomst. Een delegatie van de GMR was aanwezig op de IRIS Inspiratiedag 2017.

3.3 Horizontale dialoog

Doelstellingen 2017

- Feedback van stakeholders is onderdeel van de IRIS kwaliteitscultuur.
- Communicatie-uitingen van IRIS en de IRIS scholen zijn afgestemd op onze stakeholders

Betekenisvol overleg met stakeholders over 'onze prestaties' en innovatieve ontwikkelingen maakt deel uit van de kwaliteitscyclus van onze scholen en past binnen IRIS als lerende organisatie. Met het vormgeven van de horizontale dialoog willen wij leren en verbeteren, tegenspraak organiseren, ons beleid afstemmen op maatschappelijke behoeftes en hiermee draagvlag en vertrouwen vergroten.

Invulling dialoog en verantwoording

Op schoolniveau zijn in 2017 stakeholders betrokken via:

- Klankbordgroepen van ouders en leerlingen
- De concrete vertaling van onze ambities uit 'het Leren van morgen' naar innovaties
- Deelname aan de IRIS Inspiratiedag
- Tevredenheidsonderzoeken
- Informatie in Vensters/Scholen op de kaart
- IRIS websites en nieuwsbulletins
- Publicatie jaarverslag 2016

Stakeholders

Naast onze interne stakeholders – leerlingen, ouders en medewerkers – vond de dialoog plaats met onder andere de volgende categorieën betrokkenen:

- De overheid op lokaal, regionaal en landelijk niveau
- Het bedrijfsleven
- Toeleverende, afnemende en overige VO-scholen
- Mbo scholen
- Opleidingsinstituten
- De Zorg- en Welzijnssector
- De culturele sector, sportverenigingen, buurtbewoners et cetera.

Contacten op IRIS overkoepelend niveau

Samenwerkingsverbanden passend onderwijs

IRIS maakt deel uit van de samenwerkingsverbanden Passend onderwijs in de regio's Zuid-Kennemerland en Amstelland en de Meerlanden.

Regionale Opleidingsschool Amstelland (ROSA)

ROSA is een samenwerkingsverband van twaalf VO-scholen en zes Amsterdamse opleidingsinstituten. De partners zijn verantwoordelijk voor het opleiden van leraren in het eerste- en tweedegraadsgebied. Daarnaast verbindt de opleidingsschool de lerarenopleiding, de professionele ontwikkeling van de eigen docenten, de schoolontwikkeling en het personeelsbeleid met elkaar. De volgende IRIS scholen nemen deel aan ROSA: de HBM, Herbert Vissers College, KSH en RK Scholengemeenschap Thamen.

De Academische Opleidingsschool Noord-Holland West (AONHW)

AONHW is het academische samenwerkingsverband van zeven scholen voor voortgezet onderwijs, drie hogescholen en twee universiteiten in Noord-Holland. De partners zijn verantwoordelijk voor het opleiden van leraren in het eerste- en tweedegraadsgebied. De AONHW biedt een rijke context en een uitdagende leeromgeving aan talentvolle studenten die verdieping zoeken in hun opleiding én aan leraren die de praktijk op hun school verder willen verbeteren. Het Kaj Munk College en het Eerste Christelijk Lyceum maken deel uit van AONHW en hadden tevens zitting in de stuurgroep.

Gemeentelijk bestuurlijk overleg

IRIS participeert in vier gemeentes in het zogenaamde bestuurlijk overleg. In Uithoorn en Heemstede wordt IRIS daarin vertegenwoordigd door de schooldirecteuren, in Haarlemmermeer en Haarlem zit het college van bestuur aan tafel.

Regionaal Besturenoverleg Onderwijs Kennemerland-Zuid
Een Regionaal Besturenoverleg Onderwijs (RBO) is ingericht om besluiten te nemen over regionale onderwijsvraagstukken. IRIS participeert in het RBO Kennemerland-Zuid en is trekker van 'Werkgroep po-vo' over de doorlopende leerlijn.

Onderwijsbesturen Haarlemmermeer
Samen met Dunamare Onderwijsgroep is IRIS verenigd in het overlegorgaan Onderwijsbesturen Haarlemmermeer. Op de agenda staan onderwerpen als instroom, het terugdringen van uitstroom uit de regio en profilering. Samen met de gemeente vindt overleg over huisvesting plaats.

Werkkring
IRIS maakt deel uit van Werkkring, een stichting voor schoolbesturen uit Noord-Holland die samenwerken op het gebied van personeelsbeleid.

Raad van advies Hogeschool InHolland Haarlem
Zowel het bedrijfsleven als het onderwijs zijn vertegenwoordigd in de raad van advies Hogeschool Inholland Haarlem. Zij adviseren de hogeschool op het gebied van onderwijsontwikkeling in de breedste zin van het woord. IRIS vertegenwoordigt het VO uit de regio.

Kennisgroep Excellentie
De voorzitter van het college van bestuur heeft zitting in de kennisgroep Excellentie waar het delen van kennis op het gebied van excellentie centraal staat. Binnen een leernetwerk zijn bestuurlijke thema's aan de orde gesteld.

VO-raad
IRIS is actief betrokken bij diverse initiatieven. De voorzitter van het college van bestuur maakt deel uit van de benoemingsadviescommissie van de VO-raad, die bestuursleden en leden voor de Ledenadviesraad adviseert aan de ledenvergadering.

Verus
IRIS is lid van Verus, een organisatie voor christelijke schoolbesturen in Nederland. Identiteit en hoe hiermee om te gaan vormt een belangrijk onderwerp van gesprek.

Financiële toekomst

IRIS ksh eerste christelijk lyceum HERBERT VISSERS COLLEGE THOMEN R.K. SCHOLENGEMEENSCHAP HBM kajmunk) college

4. Toezicht en verantwoording

4.1 Financieel resultaat

Het financieel resultaat over 2017 bedraagt € 461.067 nadelig (2016: € 371.659 nadelig). Ten opzichte van de begroting 2017 is het werkelijke resultaat € 388.520 hoger dan begroot, als gevolg van zowel hogere baten (rijksbijdragen, overige baten en financiële baten) en lagere afschrijvings- en huisvestingslasten. Daarentegen waren de personeelslasten en overige lasten hoger dan begroot.

Exploitatie kalenderjaar 2017 (x € 1.000)	Realisatie 2017	Begroting 2017	Verschil Realisatie vs. Begroting	Begroting 2017
Rijksbijdrage OCW	57.481	54.726	2.754	54.342
Overige overheidsbijdragen en –subsidies	741	786	-46	458
Overige baten	2.880	2.602	279	2.804
Baten	61.102	58.114	2.987	57.604
Personeelslasten	48.328	46.257	2.071	46.205
Afschrijvingen	2.054	2.082	-29	1.992
Huisvestingslasten	3.378	3.610	-234	2.617
Overige lasten	7.949	7.054	893	7.264
Lasten	61.709	59.002	2.707	58.078
Financiële baten en lasten	147	39	108	102
Exploitatieresultaat	-461	-850	389	-372
in % van de baten (rentabiliteit)	-0.75%	-1.46%		-0,65%

4.2 Financiële positie

De vermogenspositie van IRIS is gezond. Tot en met het schooljaar 2016 – 2017 is het financieel meerjarenbeleid erop gericht geweest om het surplus aan eigen vermogen gericht in te zetten. In de continuïteitsparagraaf wordt inzicht gegeven in de financiële effecten daarvan.

Eigen vermogen

Eigen vermogen per ultimo (x € 1.000)	2017	2016
Algemene reserve	10.697	10.838
Bestemmingsreserves publiek	2.300	2.651
Bestemmingsreserves privaat	43	13
Totaal	13.040	13.502

Algemene reserve

De algemene reserve is primair bestemd voor het afdekken van onvoorziene financiële tegenvallers. Ten tijde van de begroting wordt een inschatting gemaakt van de toekomstige financiële verplichtingen in relatie tot de ontwikkeling van de leerlingaantallen en daarbij behorende rijksvergoeding.

Een risico met een grote impact zou kunnen zijn dat bij een dalende instroom van leerlingen de personele bezetting niet direct kan worden aangepast. Voor een deel van de personele risico's is een bestemmingsreserve gevormd. Als noodzakelijke risicobuffer wordt een bedrag van € 3,1 miljoen aangehouden (5% van de baten).
De materiële vaste activa van IRIS zijn gefinancierd met eigen vermogen en investeringssubsidies.
Het gedeelte van de activa dat gefinancierd is met eigen vermogen bedraagt € 9,1 miljoen (2016: € 8,8 miljoen).

Bestemmingsreserves

Voor specifieke toekomstige investeringen en uitgaven zijn, als onderdeel van het eigen vermogen, bestemmingsreserves gevormd. Het college van bestuur van IRIS beslist over de vorming van en besteding vanuit deze bestemmingsreserves. Er zijn geen bestemmingsfondsen waarvan het doel door derden is aangegeven.

Bestemmingsreserves per ultimo (x € 1.000)	2017	2016
Personeelsreserve	362	362
Calamiteitenreserve	160	160
BAPO	283	368
Opleiden en ontwikkelen	761	821
Huisvestingsreserve	542	554
Aanvullende bekostiging 2013	-	93
Reserve lustrum (ECL & HVC)	95	50
Nieuwbouw HVC	98	243
Totaal bestemmingsreserves publiek	2.300	2.651
Exploitatie CNA	43	13
Totaal bestemmingsreserve privaat	43	13

De personeelsreserve is gevormd ter dekking van bijzondere personeelskosten, zoals uitstroom van personeel. De calamiteitenreserve is bedoeld voor een situatie waarin één van de scholen in financiële problemen zou komen. Tot nu toe is dat binnen IRIS niet aan de orde geweest. De bestemmingsreserve voor BAPO is gevormd ter vervanging van medewerkers die in het verleden opgespaarde BAPO-rechten opnemen.
Van het bovenschools vermogen is in 2011 een bedrag van € 2 miljoen bestemd voor scholing via opleiden en ontwikkelen. Destijds was dit bestemd voor vier jaar, maar het beroep op deze reserve is langzamer op gang gekomen. Besloten is om het gereserveerde bedrag beschikbaar te houden voor opleiden en ontwikkelen, zodat voor een langere periode extra middelen beschikbaar blijven.

De huisvestingsreserve is gevormd vanwege de toegenomen druk vanuit gemeentes om bij te dragen aan investeringen in gebouwen. Uit deze reserve kunnen grote investeringen in of verbeteringen aan huisvesting worden gefinancierd, die de draagkracht van een individuele school te boven gaan.

In 2016 is de private exploitatiereserve voor het centrum voor nascholing (CNA) gevormd. CNA is op 1 augustus 2016 binnen IRIS van start gegaan. De opleidingen die door CNA worden aangeboden hebben een privaat karakter. Exploitatietekorten kunnen daarom niet afgedekt worden met publieke (onderwijs)middelen. De positieve exploitatieresultaten van CNA zijn derhalve in een private reserve opgenomen, ter dekking van eventuele toekomstige exploitatietekorten.

Activa

De waarde van de materiële vaste activa bedraagt € 10,0 miljoen (2016: € 10,0 miljoen). Gedurende 2017 is voor € 2 miljoen geïnvesteerd en voor € 2 miljoen afgeschreven. De nieuwe investeringen betreffen met name investeringen in de nieuwbouw van het vmbo van het Herbert Vissers College, geschiedenisleerplein van de KSH en verbouwing en inrichting van locatie de Vaart van het Eerste Christelijk Lyceum. De investeringen zijn gefinancierd met eigen middelen.

Voorzieningen

Personeelsvoorziening per ultimo (x € 1.000)	2017	2016
Spaarverlof	440	414
Jubileum	366	330
Langdurig zieken	439	323
Levensfasebewust personeelsbeleid	1.467	1.022
WW-verplichtingen	163	202
Totaal	2.875	2.291

De voorziening voor langdurig zieken is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden, die naar verwachting blijvend niet in staat zijn hun werkzaamheden te verrichten. De voorziening voor WW-verplichtingen betreft een voorziening voor de toekomstige WW-verplichtingen van de huidige medewerkers in de WW.

Onderhoudsvoorziening per ultimo (x € 1.000)	2017	2016
Groot onderhoud	910	1.843

De voorziening voor langdurig zieken is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden, die naar verwachting blijvend niet in staat zijn hun werkzaamheden te verrichten. De voorziening voor WW-verplichtingen betreft een voorziening voor de toekomstige WW-verplichtingen van de huidige medewerkers in de WW.

De stand van de onderhoudsvoorziening ultimo 2017 is gebaseerd op het meerjaren onderhoudsplan, dat in 2016 voor de gehele IRIS-organisatie werd geactualiseerd.

Doelsubsidies

De nog te besteden subsidies, opgenomen onder de balanspost kortlopende schulden, bestaan met name uit vooruit ontvangen bekostiging voor lesmateriaal voor 2017 (€ 1,3 miljoen), een vooruit ontvangen bekostiging van de opleidingsscholen (€ 0,3 miljoen) en een voorschot van de gemeente Haarlem voor de verbouwing van de locatie de Vaart van het ECL (€ 66.000).

Doelsubsidies (x € 1.000)	2017	2016
nisterie (niet-geoormerkt)	554	1.921
Gemeente	320	442
Totaal	1.702	2.363

Kasstromen en financieringsbehoefte

De kasstromen uit operationele en financieringsactiviteiten zijn € 1,2 miljoen positief. De kasstromen uit investeringsactiviteiten € 8,6 miljoen negatief. Per saldo resteert een kasstroom over 2017 van € 7,4 miljoen negatief. De financieringsbehoefte bedroeg in 2017 € 0.

4.3 Financiële kengetallen

IRIS hanteert de financiële kengetallen die de onderwijsinspectie hanteert in haar financieel toezichtkader.

Vermogensbeheer	Toelichting	2017	2016	grens
Solvabiliteit	(eigen vermogen + voorzieningen) / balanstotaal	65%	65%	> 30%
Budgetbeheer				
Liquiditeit	vlottende activa / kortlopende schulden (current ratio)	1,06	1,94	0,5-1,5
Rentabiliteit	exploitatieresultaat / totale baten	-0,8%	-0,6%	0%-5%
Extra kengetallen				
Weerstandsvermogen	eigen vermogen / (totaal baten + financiële baten)	21%	23%	10-40%
Risicobuffer	(eigen vermogen + egalisatierekening -/- materiële vaste activa / (totaal baten + financiële baten)	6,5%	8%	5-9%

Solvabiliteit

De solvabiliteit geeft aan in hoeverre op de langere termijn voldaan kan worden aan financiële verplichtingen. Met het oog op de kredietwaardigheid van een onderwijsinstelling is het wenselijk dat het eigen vermogen toereikend is om de normale financiële risico's op te vangen zonder dat direct extra financieringskosten ontstaan. De onderwijsinspectie hanteert een ondergrens van 30%. Voor IRIS bedraagt dit kengetal 65% (2016: 65%), ruim boven de signaleringsgrens. IRIS heeft nauwelijks langlopende schulden; haar verplichtingen bestaan met name uit voorzieningen voor personeel en groot onderhoud en verplichtingen op korte termijn.

Liquiditeit

De liquiditeit geeft aan in hoeverre aan de (kort)lopende betalingsverplichtingen kan worden voldaan. De liquiditeitspositie van IRIS ligt met 1,06 (2016: 1,94) binnen de signaleringsgrens van 0,5 – 1,5. De daling van het kengetal ten opzichte van 2016 wordt verklaard doordat in 2017 een deel van de liquide middelen is belegd in obligaties.

Rentabiliteit

De rentabiliteit geeft het resultaat weer van het budgetbeheer: de mate waarin inkomsten en uitgaven met elkaar in evenwicht zijn, uitgedrukt in een percentage van de totale baten. IRIS streeft in principe naar een structureel evenwicht in haar budgetbeheer, waardoor de rentabiliteit structureel rond nul moeten uitkomen. Het financieel beleid van IRIS is de komende jaren gericht op een licht negatieve rentabiliteit.

Weerstandsvermogen en risicobuffer

Naast de reguliere OCW-kengetallen volgt IRIS de ontwikkeling van het vermogen ook aan de hand van de in het onderwijs bekende kengetallen weerstandsvermogen en risicobuffer. Ook de VO-raad adviseert om de kengetallen weerstandsvermogen en risicobuffer toe te voegen aan de gebruikelijke set kengetallen.

Het weerstandsvermogen is een indicator voor de hoogte van de reservepositie ten opzichte van de baten. Door het ministerie van OCW en de VO-raad zijn 10% en 40% aangehouden als signaleringsgrenzen. Bij IRIS past het weerstandsvermogen met 21,4% (2016: 23%) binnen deze grenzen.

De risicobuffer is ook in gebruik om te sturen op de individuele vermogenspositie van de scholen binnen IRIS. Met de risicobuffer wordt uitgedrukt welk deel van de reserves niet is vastgelegd in materiële vaste activa en gebruikt kan worden ter opvang van verliezen en ter dekking van risico's. De risicobuffer van IRIS ligt met 6,5% (2016: 8%) binnen de signaleringsgrenzen van 5 - 10%.

4.4 Treasury

De treasuryfunctie binnen IRIS richt zich in belangrijke mate op het beheer van de in 2017 aangekochte obligatieportefeuille en de beheersing van renterisico's. IRIS heeft dit jaar een deel van de liquide middelen ondergebracht in een obligatieportefeuille, onder andere naar aanleiding van de zeer lage rentestanden op spaarrekeningen.

De statuten van IRIS bepalen in artikel 14 lid 5 sub c dat er een treasurystatuut is. De regelgeving van de minister van OCW, vastgelegd in de Regeling beleggen, lenen en derivaten OCW 2016 (Staatscourant nr. 30576 van 15 juni 2016) bepalen de kaders waarbinnen het treasurybeleid wordt uitgevoerd. Deze kaders zijn opgenomen in het IRIS treasurystatuut. Het past in de eigen verantwoordelijkheid van IRIS om de beschikbare middelen risicomijdend te beleggen. Het treasurystatuut is vastgesteld door het college van bestuur en goedgekeurd door de raad van toezicht.

In dit statuut wordt beschreven welke treasurytaken en -verantwoordelijkheden van toepassing zijn. Tevens worden de beleidskaders vastgelegd voor diegenen die bij deze taken en verantwoordelijkheden betrokken zijn. Jaarlijks wordt een treasuryplan opgesteld om te komen tot een praktische invulling van het te voeren beleid. In het jaarverslag wordt verantwoording afgelegd over het gevoerde treasurybeleid en –beheer.

De totale waarde van de effectenportefeuille per balansdatum bedraagt € 7,3 miljoen (2016: 1,1 miljoen). De duratie van de obligatieportefeuille, exclusief de perpetuele lening (zie hieronder), is 4,17 jaar. Het beleggingsresultaat van deze obligatieportefeuille bedraagt 1,09% cumulatief.

De effectenportefeuille bevat al een aantal jaren een perpetuele (eeuwigdurende) lening van de ING Groep.
Dit product heeft geen aflossingsdatum, alleen de bank zelf heeft het recht om de lening af te lossen. Gezien de variabele rente op deze leningen is de verwachting van de markt dat ING deze lening niet op korte termijn zal aflossen. De marktwaarde van deze perpetuele leningen is gedaald tot 90% (2016: 68%) van de nominale waarde.

Continuïteit

IRIS ksh eerste christelijk lyceum HERBERT VISSERS COLLEGE THOMEN R.K. SCHOLENGEMEENSCHAP HBM kajmunk college

5. Continuïteit

Met het hoofdstuk Continuïteit geven we inzicht in het voorgenomen beleid in de jaren volgend op het verslagjaar 2017 en de verwachte gevolgen daarvan op de financiële positie. Daaruit blijkt ook de wijze waarop wij financieel beleid voeren en de financiële continuïteit waarborgen. IRIS kent een duidelijke planning- en control cyclus, gebaseerd op schooljaren. Jaarlijks wordt na de strategiedag in november het meerjarenbeleidsplan geëvalueerd en eventueel aangevuld. In het voorjaar worden de bestuurlijke kaders vastgelegd in een kaderbrief, op basis waarvan de schoolleiding haar jaarplan en begroting opstelt. Vier keer per jaar vindt een zelfevaluatie van de doelstellingen en een financiële rapportage plaats, inclusief een gesprek tussen schoolleiding en bestuurder. De rapportages worden besproken met de raad van toezicht.

5.1 Ontwikkeling leerlingaantal en personele bezetting

BRIN	School	Cursusjaar	11/12	12/13	13/14	14/15	15/16	16/17	17/18
00IP	KSH		990	941	949	978	998	1.045	1.128
01LZ	ECL		1.152	1.254	1.246	1.244	1.224	1.174	1.273
03RU	HVC		1.786	1.764	1.841	1.825	1.763	1.719	1.779
05FE	THM		974	966	932	879	869	915	889
17HH	HBM		469	459	438	461	409	370	322
21WE	KMC		1.481	1.635	1.767	1.840	1.922	1.926	2.002

Leerlingaantallen per 1 oktober

	Verslagjaar	Prognose		
Kengetal per 31 december	2017	2018	2019	2020
Leerlingaantal op 1 oktober	7.393	7.255	7.128	7.105
Personele bezetting in fte				
- Directie	6	8	8	8
- Onderwijzend personeel	455	427	420	410
- Ondersteunend personeel	159	146	144	141

De verwachte leerlingenaantallen worden jaarlijks door de scholen berekend, onder andere op basis van door de VNG en het Ministerie van OCW goedgekeurde integrale leerlingenprognoses. Voor de komende jaren wordt een lichte krimp verwacht. De personele bezetting wordt aangepast aan de ontwikkeling van het aantal leerlingen. Dalingen kunnen worden opgevangen vanuit natuurlijk verloop en uitdiensttreding van medewerkers die met pensioen gaan.

5.2 Meerjarenraming en meerjarenbalans

Staat van baten en lasten (x € 1.000)	17-18	18-19	19-20	20-21
Rijksbijdragen	56.464	56.457	55.645	55.458
Overige overheidsbijdragen en -subsidies	472	442	413	398
Overige baten	2.504	2.528	2.422	2.451
Totaal baten	59.440	59.427	58.480	58.307
Personeelslasten	47.883	47.645	46.836	46.688
Afschrijvingen	2.062	2.051	1.958	1.707
Huisvestingslasten	3.540	3.589	3.597	3.618
Overige lasten	6.216	6.278	6.110	6.177
Totaal lasten	59.701	59.563	58.501	58.190
Financiële baten en lasten	20	20	20	20
Totaal resultaat	-241	-116	-1	137

De begroting en meerjarenraming worden opgesteld op schooljaren. In navolging van de verwachte afname van het aantal leerlingen dalen de te ontvangen overheidsbijdragen en de personele lasten.

In de voorbereiding naar de meerjarenbegroting 17-21 is besloten dat de scholen vanaf schooljaar 18-19 geen exploitatietekorten meer begroot mogen worden. Uit de financiële doorkijk naar 20-21 blijkt dat de reservepositie verdere onttrekkingen niet meer toelaat zonder het weerstandsvermogen aan te tasten.

Voor schooljaar 17-18 verwachten wij om met 581 fte, onder normale omstandigheden, uit te komen op een resultaat van € 241.000 negatief. Het investeringsniveau zal € 1,6 miljoen bedragen. Hiervoor hoeft geen externe financiering aangetrokken te worden.

Meerjarenbalans

De ontwikkeling van de meerjarenbalans is als volgt weer te geven. Gezien de forse investeringen in de diverse schoolgebouwen gedurende de afgelopen jaren wordt het effect van de dalende materiele vaste activa (a.g.v. hogere afschrijvingen ten opzichte van de investeringen) en de stijging van de voorziening voor groot onderhoud zichtbaar.

Balans per 31 juli (x € 1.000)	2018	2019	2020	2021
Materiële vaste activa	9.249	8.804	8.326	8.071
Financiële vaste activa	7.282	7.282	7.282	7.282
Vorderingen	3.137	3.137	3.137	3.137
Liquide middelen	6.417	6.630	7.010	7.373
Totaal activa	26.085	25.853	25.755	25.863
Eigen vermogen	12.941	12.825	12.824	12.961
Voorzieningen	3.741	3.825	3.928	4.099
Langlopende schulden	1.033	833	633	433
Kortlopende schulden	8.370	8.370	8.370	8.370
Totaal passiva	26.085	25.853	27.755	25.863

Afgeleid van de meerjarenbalans zullen de financiële kengetallen zich als volgt ontwikkelen:

Financiële kengetallen	Min	Max	2018	2019	2020	2021
Solvabiliteit 1 (EV / TV)	> 30%	n.v.t.	50%	50%	50%	50%
Solvabiliteit 2 ((EV + voorzieningen) / TV)	> 30%	n.v.t.	6,2%	6,8%	7,7%	8,4%
Liquiditeit (current ratio)	0,5	1,5	1,14	1,17	1,21	1,26
Rentabiliteit (netto resultaat / totale baten)	0%	5%	-0,4	-0,2	0	0,2
Weerstandsvermogen (EV / totaal baten)	10%	40%	21,8	21,6	21,9	22,2

Op basis van deze kengetallen kan de conclusie worden getrokken dat in de meerjarenraming geen keuzen zijn gemaakt die zouden leiden tot een onverantwoorde inzet van de extra middelen. Zowel de solvabiliteit, liquiditeit als weerstandsvermogen blijven tenminste binnen de daarvoor gestelde bandbreedte. Omdat besloten is vanaf 17-18 geen exploitatietekorten te begroten, blijven deze kengetallen gezonde waarden houden.

5.3 Intern risicobeheersings- en controlesysteem

De financiële beheersing binnen IRIS is op orde. Dit is een belangrijke bijdrage aan risicobeperking binnen de organisatie. Vanuit het perspectief onderwijskwaliteit worden de opbrengsten gemonitord door middel van collegiale consultatie en interne visitaties. De teams die de interne visitaties uitvoeren zijn samengesteld uit zowel medewerkers vanuit de eigen school als medewerkers van andere scholen zowel binnen als buiten IRIS. Waar nodig worden verbeterplannen opgesteld waarvan de voortgang gemonitord wordt in de kwartaalgesprekken. Voor huisvestingstrajecten wordt gewerkt met een projectorganisatie en een stuurgroepmodel. Over de stand van zaken wat betreft realisatie van de doelstelling, budget en risico's van meerjarige projecten en risico's, wordt twee keer per jaar gerapporteerd aan de raad van toezicht.

5.4 Beschrijving van de belangrijkste risico's en onzekerheden

De belangrijkste risico's en onzekerheden in de komende jaren zijn:

Afname van leerlingenaantallen

Het aantal leerlingen dat onderwijs volgt bij de IRIS scholen is jaren opeenvolgend gestegen. Uit de bevolkingsprognoses blijkt dat de leerlingpopulatie vanaf 2020 afneemt. Bij individuele scholen is ook het risico aanwezig dat er minder leerlingen instromen door een onvoldoende onderscheidend vermogen van de school. Investeren in kwaliteit van onderwijs en profilering van de scholen zijn elementen die dit risico verlagen. Een andere beheersmaatregel is strategische personeelsplanning, het aanhouden van een flexibele schil in de personele bezetting en het onderling uitwisselen van medewerkers tussen scholen. Een risicobuffer in het eigen vermogen wordt aangehouden voor de situatie dat kosten niet direct verlaagd kunnen worden bij krimp.

Onzekere financiering en/of bezuinigingen bij de rijksoverheid

Maatregelen om dit risico te verminderen: het opstellen van een beleidsrijke meerjarenbegroting, het adequaat en tijdig sturen op veranderingen en het realiseren van meer flexibiliteit in de kosten. Een andere maatregel is dat incidentele inkomsten alleen worden ingezet voor incidentele uitgaven.

De huisvestingssituatie is afhankelijk van financiering en besluitvorming door de gemeenten. Deze situatie is actueel voor RK Scholengemeenschap Thamen in Uithoorn. Uit de wetgeving blijkt onvoldoende wie verantwoordelijk is voor (de kosten van) de renovatie. Het is duidelijk dat de gemeente voor nieuwbouw de middelen uit het gemeentefonds ontvangt en dat schoolbesturen verantwoordelijk zijn voor het groot onderhoud aan de schoolgebouwen. De kosten van renovatie bevinden zich in het grijze gebied tussen deze twee variabelen; in de praktijk leidt die onduidelijkheid tot discussies met gemeenten. De inrichting van de projectorganisatie met een stuurgroep en projectgroep, inzet van deskundig extern advies en goede contacten met de gemeente zorgen voor beperking van de risico's.

Risico's in meerjarige projecten

In grote projecten schuilen mogelijk grote risico's, zoals het niet (geheel) realiseren van doelstellingen of het inefficiënt inzetten van middelen. Op dit moment zijn er drie IRIS-brede projecten met een looptijd van meerdere jaren: opleiden en ontwikkelen, ontwikkeling van digitaal lesmateriaal en centralisatie en harmonisatie van ICT. Twee keer per jaar rapporteren de projectleiders aan de bestuurder over de voortgang van doelstellingen, planning, kosten en risico's. Deze rapportages worden vervolgens besproken met de toezichthouder.

Ontstaan van wachtgeld (wegens werkloosheid of volledige arbeidsongeschiktheid)

Door de veranderde regelgeving is dit risico groter geworden. In vergelijking met andere onderwijsorganisaties liggen deze kosten bij IRIS relatief hoog. Een preventieve beheersmaatregel is aandacht voor goede selectie en het structureel bespreken van het functioneren met medewerkers. Waar nodig worden medewerkers in een zo vroeg mogelijk stadium ondersteund bij het vinden van een nieuwe werkkring. De inzet van loopbaancoaches maakt hier onderdeel van uit. Naast goed werkgeverschap leidt dat ook tot het beperken van de kosten voor ex-werknemers.

5.5 Rapportage toezichthoudend orgaan

In deze rapportage geeft het toezichthoudend orgaan aan op welke wijze zij het bestuur ondersteunt en/of adviseert over de beleidsvraagstukken en de financiële problematiek. In hoofdstuk 3 van dit verslag is een uiteenzetting daarover opgenomen.

46

Jaarrekening

6.1 GRONDSLAGEN VOOR WAARDERING VAN ACTIVA, PASSIVA EN RESULTAATBEPALING

Algemeen
De grondslagen van waardering en resultaatbepaling zijn conform de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs (RJO). Op basis van de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs worden Titel 9 Boek 2 BW en de Richtlijnen van de Raad voor de Jaarverslaggeving toegepast (behoudens afwijkingen en aanvullingen in de Regeling voor de Jaarverslaggeving Onderwijs). De jaarrekening is opgesteld in euro's.

Activa en passiva worden in het algemeen gewaardeerd tegen de verkrijgings- of vervaardigingsprijs of de actuele waarde. Indien geen specifieke waarderingsgrondslag is vermeld, vindt waardering plaats tegen de verkrijgingsprijs. In de balans, de staat van baten en lasten en het kasstroomoverzicht zijn referenties opgenomen. Met deze referenties wordt verwezen naar de toelichting.

Voor zover noodzakelijk worden op de vorderingen voorzieningen getroffen voor verwachte oninbaarheid.

Vergelijking met voorgaand jaar
Voor zover van toepassing zijn ter vergelijking de realisatiecijfers opgenomen van het voorgaande jaar, alsmede de cijfers van de vastgestelde versie van de begroting van het verantwoordingsjaar.

Schattingswijziging

Aanpassen berekeningswijze jubileumvoorziening

Tot en met boekjaar 2016 werd voor de berekening van de jubileumvoorziening het berekeningsmodel van het administratiekantoor Dyade gebruikt. Om beter aan te sluiten bij berekeningsmodellen die in het onderwijs gebruikelijk zijn, is ervoor gekozen om vanaf boekjaar 2017 aan te gaan sluiten bij het berekeningsmodel van VosAbb.

De resultaten van de schattingswijziging (effect op het vermogen en resultaat) zijn:
De voorziening jubileum volgens de oude grondslag: € 349.024
De voorziening jubileum volgens de nieuwe grondslag: € 365.872
Totaal negatief effect op vermogen en resultaat: € 16.848

Materiële vaste activa
De materiële vaste activa worden gewaardeerd tegen de verkrijgingsprijs plus bijkomende kosten of de vervaardigingsprijs, verminderd met de afschrijvingen. De afschrijvingen vinden lineair en naar tijdsgelang plaats op basis van de verwachte toekomstige gebruiksduur rekening houdend met de restwaarde.

Onderstaand worden de afschrijvingstermijnen per categorie weergegeven.
Tevens zijn de activeringsgrenzen vermeld.

Categorie	afschrijvings-termijn in maanden	afschrijvings-percentage per jaar	activerings-grens in €
Gebouwen in eigendom	240-600	2-5%	2.500
Verbouwingen	120	10%	2.500
ICT	48	25%	2.500
Machines en installaties	120	10%	2.500
Meubilair en inventaris	120	10%	2.500
Schoolmeubilair en inventaris	240	5%	2.500
Inventaris en apparatuur	120	10%	2.500
Leermiddelen (nieuw)	48	25%	2.500
Leermiddelen (gebruikt)	24	50%	2.500

Op terreinen wordt niet afgeschreven. Investeringen met een waarde van minder dan 2.500 euro per investeringsbeslissing worden rechtstreeks ten laste van het resultaat gebracht. Op gebouwen gefinancierd door de overheid rust een (economisch) claimrecht van de gemeenten. Het juridisch eigendom van deze gebouwen berust bij de stichting IRIS, het economisch eigendom bij gemeenten. Evenwel is het mogelijk dat een deel van deze gebouwen door de stichting zelf is gefinancierd, waarbij geen economisch claimrecht is verworven. Dit deel van de gebouwen wordt geactiveerd en afgeschreven in 10 jaar. Gebouwelijke investeringen, waarvoor wel economisch claimrecht

wordt verworven, worden geactiveerd en afgeschreven in 50 jaar (nieuwbouw) of 10 jaar (verbouw). Een materieel vast actief wordt niet langer in de balans opgenomen na vervreemding of wanneer geen toekomstige prestatie-eenheden van het gebruik of de vervreemding worden verwacht.

Financiële vaste activa

Effecten
Gekochte leningen en obligaties zijn financiële activa met vaste of bepaalbare betalingen die van derden zijn gekocht.
Gekochte leningen en obligaties worden als volgt ingedeeld:
— tot het eind van de looptijd aangehouden;
— overige gekochte leningen en obligaties met een beursnotering.

Gekochte leningen en obligaties zijn 'tot het einde van de looptijd aangehouden', indien de stichting stellig voornemens is en zowel contractueel als economisch in staat is deze aan te houden tot het einde van de looptijd. Deze subcategorie wordt na de eerste waardering gewaardeerd tegen de geamortiseerde kostprijs volgens de effectieve-rentemethode. Deze waarde is voor de efffecten die IRIS in bezit heeft gelijk aan de nominale waarde. Baten en lasten worden in de staat van baten en lasten verwerkt via het amortisatieproces.

Overige gekochte leningen en obligaties met een beursnotering worden na de eerste waardering gewaardeerd tegen reële waarde. Baten en lasten die voortvloeien uit veranderingen in de reële waarde worden verwerkt in de staat van baten en lasten.

Vlottende activa

Vorderingen
Vorderingen worden gewaardeerd tegen nominale waarde onder aftrek van voorzieningen wegens oninbaarheid

Liquide middelen
Liquide middelen bestaan uit kas, banktegoeden en deposito's met een looptijd korter dan 12 maanden. Liquide middelen worden gewaardeerd tegen nominale waarde.

Eigen vermogen
Het eigen vermogen bestaat uit de algemene reserve en bestemmingsreserves.

De bestemmingsreserves zijn reserves met een beperktere bestedingsmogelijkheid, welke door het bestuur is aangebracht.

Voorzieningen

Algemeen
Voorzieningen worden gevormd voor in rechte afdwingbare of feitelijke verplichtingen die op de balansdatum bestaan, waarbij het waarschijnlijk is dat een uitstroom van middelen noodzakelijk is en waarvan de omvang op betrouwbare wijze is te schatten.
De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de beste schatting van de bedragen die noodzakelijk zijn om de verplichtingen per balansdatum af te wikkelen. De voorzieningen worden gewaardeerd tegen de nominale waarde van de uitgaven die naar verwachting noodzakelijk zijn om de verplichtingen af te wikkelen, tenzij anders vermeld.

Wanneer de verwachting is dat een derde de verplichtingen vergoedt, en wanneer het waarschijnlijk is dat deze vergoeding zal worden ontvangen bij de afwikkeling van de verplichting, dan wordt deze vergoeding als een actief in de balans opgenomen.

Voorzieningen worden onderscheiden naar aard en doel.

Toevoegingen aan de voorzieningen vinden plaats door dotaties ten laste van de staat van baten en lasten. De onttrekkingen vinden rechtstreeks plaats ten laste van de betreffende voorziening.

Voorziening spaarverlof
De voorziening spaarverlof wordt gevormd voor de waarde van de op balansdatum opgebouwde rechten inzake verlof sparen.

Voorziening jubilea
De voorziening jubilea wordt opgenomen tegen de contante waarde van de verwachte uitkeringen gedurende het dienstverband. Bij de berekening van de voorziening wordt onder meer rekening gehouden met verwachte salarisstijgingen en de blijfkans.

Voorziening duurzame inzetbaarheid
De voorziening duurzame inzetbaarheid wordt opgenomen voor de waarde van de gespaarde uren per balansdatum.

Voorziening langdurig zieken
De voorziening voor langdurig zieken is gevormd voor de op balansdatum bestaande verplichtingen tot het in de toekomst doorbetalen van beloningen aan personeelsleden die naar verwachting vanwege ziekte blijvend niet in staat zijn hun werkzaamheden te verrichten.

Voorziening toekomstige WW-verplichtingen
Voor de toekomstige WW-verplichtingen is een voorziening gevormd. Bij de berekening is rekening gehouden met de huidige medewerkers in de WW en ervaringscijfers inzake de gemiddelde duur dat medewerkers een WW-uitkering ontvangen. De voorziening is opgenomen tegen contante waarde. De voorziening is gevormd voor het individuele deel van de WW (25%) en niet voor het collectieve deel (75%).

Voorziening onderhoud
Voor uitgaven voor groot onderhoud van gebouwen wordt een voorziening gevormd om deze lasten gelijkmatig te verdelen over een aantal boekjaren. De toevoegingen aan de voorziening wordt bepaald op basis van het geschatte bedrag van het groot onderhoud en de periode die telkens tussen de werkzaamheden voor groot onderhoud verloopt.

Overige voorzieningen
De overige voorzieningen worden opgenomen tegen nominale waarde van de voor de afwikkeling van de voorziening naar verwachting noodzakelijke uitgaven.

Langlopende schulden

Investeringssubsidies
De verplichting inzake ontvangen investeringssubsidies valt vrij ten gunste van het resultaat in lijn met de economische levensduur van de materiële vaste activa.

Kortlopende schulden

De overlopende passiva betreffen de vooruitontvangen bedragen die aan opvolgende perioden worden toegerekend en/of nog te betalen bedragen, voor zover ze niet onder de andere kortlopende schulden zijn te plaatsen.
Kortlopende schulden worden bij de eerste verwerking gewaardeerd tegen reële waarde.
Kortlopende schulden worden na eerste verwerking gewaardeerd tegen geamortiseerde kostprijs, zijnde het ontvangen bedrag rekening houdend met agio of disagio en onder aftrek van transactiekosten.
Dit is meestal de nominale waarde.

Baten en lasten

Het resultaat wordt bepaald als het verschil tussen de baten en lasten over het verslagjaar, met inachtneming van de hiervoor reeds vermelde waarderingsgrondslagen.

De baten en lasten worden toegerekend aan het jaar waarop zij betrekking hebben. Lasten en risico's die hun oorsprong vinden vóór het einde van het verslagjaar, zijn in acht genomen als zij voor het opmaken van de jaarrekening bekend zijn geworden.

Het resultaat van de staat van baten en lasten wordt toegevoegd aan de (bestemde) reserve(s) die door het bestuur is/ zijn bepaald.

Rijksbijdragen worden als baten verantwoord in de staat van baten en lasten in het jaar waarop de toekenning betrekking heeft.

De rijksbijdrage voor het lesmateriaal wordt jaarlijks in juni ontvangen en toegerekend aan het nieuwe schooljaar. Dit betekent dat 7/12-deel van deze subsidie in de jaarrekening als vooruitontvangen subsidie OCW niet geoormerkt is verantwoord.

De rijksbijdrage voor de lerarenbeurzen wordt door het ministerie toegekend op kalenderjaar. In de financiele administratie wordt deze subsidie toegerekend aan een schooljaar waardoor 7/12-deel van deze subsidie als vooruitontvangen subsidie OCW geoormerkt is verantwoord.

Overige overheidsbijdragen en subsidies
Onder de overige overheidsbijdragen worden de vergoedingen opgenomen verstrekt door de gemeente, provincie of andere overheidsinstellingen. De overige overheidsbijdragen worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Subsidies met betrekking tot investeringen in materiële vaste activa worden in mindering gebracht op het desbetreffende actief en als onderdeel van de afschrijvingen verwerkt in de staat van baten en lasten.

Overige baten
Overige bedrijfsopbrengsten bestaan uit baten uit verhuur, detachering, ouderbijdragen en overige baten. Deze opbrengsten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Personeelsbeloningen
Lonen, salarissen en sociale lasten worden op grond van de arbeidsvoorwaarden verwerkt in de staat van baten en lasten voor zover ze verschuldigd zijn aan werknemers.

De Stichting heeft de toegezegde-pensioenregeling bij het bedrijfstakpensioenfonds op basis van een verplichtingenbenadering in de jaarrekening verwerkt.

Voor toegezegde-bijdrageregelingen betaalt de instelling op verplichte, contractuele of vrijwillige basis premies aan pensioenfondsen en verzekeringsmaatschappijen. Behalve de betaling van premies heeft de instelling geen verdere verplichtingen uit hoofde van deze pensioenregelingen.
In de salariskosten zijn ook de premies begrepen. Vooruitbetaalde premies worden opgenomen als overlopende activa als het betrekking heeft op een toekomstige periode.

Afschrijvingen op materiële vaste activa
Materiële vaste activa worden vanaf het moment van ingebruikneming afgeschreven over de verwachte toekomstige gebruiksduur van het actief. Over terreinen en vastgoedbeleggingen wordt niet afgeschreven. Uitsluitend Indien een schattingswijziging plaatsvindt van de economische levensduur, dan worden de toekomstige afschrijvingen aangepast.

Huisvestingslasten
Onder de huisvestingslasten worden de uitgaven voor huisvesting opgenomen. De lasten worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Onder de heffingen zijn de OZB-aanslagen van de diverse gemeentes begrepen. Tegenover deze kosten zijn de ontvangen gelden van de gemeente verantwoord onder de overige bijdragen en subsidies (3.2.2) waardoor er geen invloed op het resultaat is. De stichting IRIS is OZB-plichtig. Op grond van artikel 96 WVO is de gemeente verplicht de OZB van de scholen te vergoeden.

Overige lasten
De overige lasten hebben betrekking op uitgaven die voortvloeien uit aangegane afspraken dan wel noodzakelijk zijn voor het geven van onderwijs en worden toegerekend aan het verslagjaar waarop ze betrekking hebben.

Financiële baten en lasten

Rentebaten en rentelasten
Rentebaten en rentelasten worden tijdsevenredig verwerkt, rekening houdend met de effectieve rentevoet van de betreffende activa en passiva. Bij de verwerking van de rentelasten wordt rekening gehouden met de verantwoorde transactiekosten op de ontvangen leningen.

Waardeveranderingen van de obligaties worden rechtstreeks verwerkt onder de financiële baten en lasten.

Toelichting kasstroomoverzicht

Het kasstroomoverzicht is opgesteld volgens de indirecte methode. Bij de indirecte methode wordt het resultaat als basis genomen.
Dit overzicht geeft weer waaraan de in de verslagperiode beschikbaar gekomen gelden zijn besteed.

In samenhang met de balans en de staat van baten en lasten moet het kasstroomoverzicht bijdragen aan het inzicht in de financiering, de liquiditeit, de solvabiliteit en het vermogen van de instelling om geldstromen te genereren.

53

6.2 BALANS PER 31 DECEMBER 2017, VERGELIJKENDE CIJFERS PER 31 DECEMBER 2016
(na verwerking resultaatbestemming)

1	Activa	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
	VASTE ACTIVA				
1.2	**Materiële vaste activa**				
1.2.1	Gebouwen en terreinen	4.140.097		3.922.005	
1.2.2	Inventaris en apparatuur	5.774.953		5.999.732	
1.2.3.1	Leermiddelen	42.747		46.526	
			9.957.796		9.968.263
1.3	**Financiële vaste activa**				
1.3.6	Overige effecten	7.287.251		1.062.142	
			7.287.251		1.062.142
	TOTAAL VASTE ACTIVA		***17.245.047***		***11.030.405***
	VLOTTENDE ACTIVA				
1.5	**Vorderingen**				
1.5.1	Debiteuren	507.504		533.210	
1.5.7	Overige vorderingen	133.687		171.697	
1.5.8	Overlopende activa	2.397.350		2.431.909	
		3.038.541		3.136.817	
1.5.9	Af: voorziening wegens oninbaarheid	-38.000		-	
			3.000.541		3.136.817
1.7	**Liquide middelen**		5.640.747		13.073.055
	TOTAAL VLOTTENDE ACTIVA		***8.641.288***		***16.209.872***
	TOTAAL ACTIVA		25.886.335		27.240.277

2	Passiva	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
	VERMOGEN				
2.1	**Eigen vermogen**				
2.1.1	Algemene reserve	10.696.833		10.837.025	
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	2.300.838		2.651.329	
2.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	42.998		13.382	
			13.040.669		13.501.736
2.2	**Voorzieningen**				
2.2.1	Personeelsvoorzieningen	2.875.187		2.292.066	
2.2.3	Overige voorzieningen	910.190		1.843.326	
			3.785.377		4.135.392
2.3	**Langlopende schulden**				
2.3.5.2	Vooruitontvangen investeringssubsidies	873.898		1.232.986	
			873.898		1.232.986
2.4	**Kortlopende schulden**				
2.4.3	Crediteuren	620.914		299.983	
2.4.7	Belastingen en premies sociale verzekeringen	2.003.553		1.998.068	
2.4.8	Schulden terzake pensioenen	569.505		483.480	
2.4.9	Overige kortlopende schulden	428.445		295.009	
2.4.10	Overlopende passiva	4.563.974		5.293.623	
			8.186.391		8.370.163
	TOTAAL PASSIVA		25.886.335		27.240.277

6.3 STAAT VAN BATEN EN LASTEN 2017, VERGELIJKENDE CIJFERS 2016

		2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
3	**Baten**						
3.1	Rijksbijdragen OCW	57.480.968		54.725.681		54.042.540	
3.2	Overige overheids-bijdragen en -subsidies	740.735		786.142		757.255	
3.5	Overige baten	2.879.874		2.602.196		2.804.403	
	Totaal baten		61.101.577		58.114.019		57.604.198
4	**Lasten**						
4.1	Personeelslasten	48.328.197		46.257.139		45.834.883	
4.2	Afschrijvingen op immateriële en materiële vaste activa	2.054.471		2.081.894		1.992.065	
4.3	Huisvestingslasten	3.377.731		3.610.231		2.616.681	
4.4	Overige lasten	7.948.855		7.053.403		7.634.601	
	Totaal lasten		61.709.254		59.002.667		58.078.230
	Saldo baten en lasten *		-607.677		-888.648		-474.032
5	Financiële baten en lasten		146.610		39.061		102.373
	Resultaat *		-461.067		-849.587		-371.659
	Nettoresultaat *		-461.067		-849.587		-371.659

*(- is negatief)

6.4 KASSTROOMOVERZICHT 2017, VERGELIJKENDE CIJFERS 2016

	2017		2016	
	€	€	€	€
Kasstroom uit operationele activiteiten				
Saldo baten en lasten		-607.677		-474.032
Aanpassingen voor:				
- Afschrijvingen	2.054.471		1.992.065	
- Mutaties voorzieningen	-350.015		-606.083	
Veranderingen in vlottende middelen:				
- Vorderingen	136.277		-467.253	
- Kortlopende schulden	-183.771		-2.535.070	
		1.656.961		-1.616.340
Kasstroom uit bedrijfsoperaties				
Ontvangen interest	162.126		113.908	
Betaalde interest	-15.516		-11.535	
		146.610		102.373
Totaal kasstroom uit operationele activiteiten		1.195.894		-1.987.999
Kasstroom uit investeringsactiviteiten				
Investeringen in materiële vaste activa	-2.044.006		-2.502.766	
Mutaties langlopende schulden	-359.087		-384.064	
Overige (des)investeringen in financiële vaste activa	-6.225.109		3.834	
		-8.628.202		-2.882.996
Totaal kasstroom uit investeringsactiviteiten		-8.628.202		-2.882.996
Kasstroom uit financieringsactiviteiten				
Kasstroom uit overige balansmutaties				
Mutatie liquide middelen		-7.432.308		-4.870.995

Het verloop van de geldmiddelen is als volgt:

	2017		2016	
	€	€	€	€
Stand liquide middelen per 1-1	13.073.055		17.944.050	
Mutatie boekjaar liquide middelen	-7.432.308		-4.870.995	
Stand liquide middelen per 31-12		**5.640.747**		**13.073.055**

6.5 TOELICHTING OP DE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE BALANS

1 Activa

1.2 Materiële vaste activa

		Aanschaf-prijs	Afschrij-vingen	Boek-waarde	Investe-ringen	Boekwaarde desinves-teringen	Afschrij-vingen	Aanschaf-prijs	Afschrij-vingen	Boek-waarde
1.2.1	**Gebouwen & terreinen**	**01-01-2017**	**01-01-2017**	**01-01-2017**	**2017**	**2017**	**2017**	**31-12-2017**	**31-12-2017**	**31-12-2017**
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2.1.1	Gebouwen, terreinen en verbouwingen	10.715.779	6.793.774	3.922.005	923.058	-	704.966	11.638.837	7.498.740	4.140.097
	Totaal gebouwen & terreinen	**10.715.779**	**6.793.774**	**3.922.005**	**923.058**	**-**	**704.966**	**11.638.837**	**7.498.740**	**4.140.097**

		Aanschaf-prijs	Afschrij-vingen	Boek-waarde	Investe-ringen	Boekwaarde desinves-teringen	Afschrij-vingen	Aanschaf-prijs	Afschrij-vingen	Boek-waarde
1.2.2	**Inventaris en apparatuur**	**01-01-2017**	**01-01-2017**	**01-01-2017**	**2017**	**2017**	**2017**	**31-12-2017**	**31-12-2017**	**31-12-2017**
1.2.2.1	Meubilair en inventaris	4.028.336	2.946.558	1.081.778	516.934	-	236.372	4.545.270	3.182.930	1.362.340
1.2.2.2	Schoolmeubilair en inventaris	4.219.098	2.368.699	1.850.399	124.817		158.982	4.343.915	2.527.681	1.816.234
1.2.2.3	Inventaris en apparatuur	2.326.397	1.538.396	788.001	43.367		175.189	2.369.764	1.713.585	656.179
1.2.2.4	ICT	5.147.851	4.175.352	972.499	347.043		452.801	5.494.894	4.628.153	866.741
1.2.2.5	Machines en Installaties	3.538.569	2.231.514	1.307.055	78.522		312.118	3.617.091	2.543.632	1.073.459
	Totaal inventaris & apparatuur	**19.260.251**	**13.260.519**	**5.999.732**	**1.110.683**	**-**	**1.335.462**	**20.370.934**	**14.595.981**	**5.774.953**

		Aanschaf-prijs	Afschrij-vingen	Boek-waarde	Investe-ringen	Boekwaarde desinves-teringen	Afschrij-vingen	Aanschaf-prijs	Afschrij-vingen	Boek-waarde
1.2.3.1	**Leermiddelen**	**01-01-2017**	**01-01-2017**	**01-01-2017**	**2017**	**2017**	**2017**	**31-12-2017**	**31-12-2017**	**31-12-2017**
		€	€	€	€	€	€	€	€	€
1.2.3.1	Leermiddelen	321.020	274.494	46.526	10.264	-	14.043	331.284	288.537	42.747
	Totaal leermiddelen	**321.020**	**274.494**	**46.526**	**10.264**	**-**	**14.043**	**331.284**	**288.537**	**42.747**
	Totaal materiële vaste activa	30.297.050	20.328.787	9.968.263	2.044.006	-	2.054.471	32.341.055	22.383.257	9.957.796

In 2017 zijn er vanuit de Gemeente Haarlem gelden verstrekt inzake eerste inrichting voor lokalen van het ECL. De vergoeding ad € 54.164 is direct in mindering gebracht op de gedane investeringen in schoolmeubilair. Ook zijn er in 2017 Gelden ontvangen vanuit de Gemeente Haarlemmermeer voor de verbouwing en inrichting van een extra gebouw dat door het Kaj Munk College in 2017 in gebruik is genomen. De ontvangen gelden voor de verbouwing (€ 73.974) en inrichting (€ 162.446) zijn ook hier direct in mindering gebracht op de verrichte investeringen. De investeringen en de van de Gemeentes ontvangen gelden zijn niet zichtbaar in bovenstaand verloopoverzicht.

Begin 2017 heeft er op 2 scholen (HBM en Thamen) een activa-inventarisatie plaatsgevonden. Voor activa die niet meer op de betreffende scholen aanwezig waren zijn de cumulatieve aanschaf- en afschrijvingswaarde per 1 januari 2017 met 801.678 verlaagd. De boekwaarde is niet gewijzigd.

1.3 Financiële vaste activa

		Boek-waarde 01-01-2017	(Des)investe-ringen 2017	Mutaties waarde 2017	Boek-waarde 31-12-2017
1.3.6	**Overige effecten**	€	€	€	€
1.3.6.1	Obligaties	1.062.142	6.168.197	56.912	7.287.251
	Totaal overige effecten	**1.062.142**	**6.168.197**	**56.912**	**7.287.251**

Vlottende activa

1.5 Vorderingen

		31-12-2017		31-12-2016	
1.5.1	**Debiteuren**	€	€	€	€
1.5.1	Debiteuren	507.504		533.210	
	Totaal debiteuren		**507.504**		**533.210**

1.5.7	**Overige vorderingen**	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.5.7.12	Overige vorderingen	133.687		171.697	
	Totaal overig		**133.687**		**171.697**
	Totaal overige vorderingen		**133.687**		**171.697**

1.5.8	**Overlopende activa**	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.5.8.1	Vooruitbetaalde posten	1.936.565		1.658.002	
	Totaal vooruitbetaalde kosten		**1.936.565**		**1.658.002**
1.5.8.3	Vooruitbetaalde investeringssubsidies	388.202		710.116	
1.5.8.5	Rente	72.583		63.791	
	Totaal overige overlopende activa		**460.785**		**773.907**
	Totaal overlopende activa		**2.397.350**		**2.431.909**

1.5.9	**Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid**	31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.5.9	Af: Voorzieningen wegens oninbaarheid	-38.000		-	
	Totaal voorzieningen wegens oninbaarheid		-38.000		-

Het verloop van de voorziening wegens oninbaarheid is als volgt:

		2017		2016	
		€	€	€	€
1.5.9.1	Stand per 1 januari	-		-	
1.5.9.2	Onttrekking	-		-	
1.5.9.3	Dotatie	-38.000		-	
	Stand per 31 december		-38.000		-

1.7 Liquide middelen

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
1.7.1	Kasmiddelen	4.572		4.393	
1.7.2	Tegoeden op bank- en girorekeningen	5.636.175		13.068.662	
	Totaal liquide middelen		**5.640.747**		**13.073.055**

2 Passiva

2.1 Eigen vermogen

2.1.1	Algemene reserves	Stand per 01-01-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
		€	€	€	€
2.1.1	Algemene reserve	10.837.025	-140.192	-	10.696.833
	Totaal algemene reserve	**10.837.025**	**-140.192**	**-**	**10.696.833**

2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)	Stand per 01-01-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
		€	€	€	€
2.1.2.1	Personeelsuitstroomreserve	362.435	-	-	362.435
2.1.2.2	Personeelscalamiteitenreserve	159.972	-	-	159.972
2.1.2.3	BAPO	367.994	-85.355	-	282.639
2.1.2.5	Opleiden en ontwikkelen	820.410	-59.597	-	760.813
2.1.2.6	Huisvestingsreserve	554.030	-12.004	-	542.026
2.1.2.9	Aanvullende bekostiging 2013	93.488	-93.488	-	-
2.1.2.10	Reserve Lustrum (ECL+HVC)	50.000	45.178	-	95.178
2.1.2.10	Reserve Nieuwbouw	243.000	-145.225	-	97.775
	Totaal bestemmingsreserves publiek	**2.651.329**	**-350.491**	**-**	**2.300.838**

2.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)	Stand per 01-01-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
		€	€	€	€
2.1.3.4	Reserve Centrum voor Nascholing	13.382	29.616	-	42.998
	Totaal bestemmingsreserves privaat	**13.382**	**29.616**	**-**	**42.998**

		Stand per 01-01-2017	Resultaat 2017	Overige mutaties	Stand per 31-12-2017
		€	€	€	€
	Totaal eigen vermogen	**13.501.736**	**-461.067**	**-**	**13.040.669**

2.2 Voorzieningen

2.2.1	Personeelsvoorzieningen	Stand per 01-01-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2017	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.1.1	Voorziening Spaarverlof	413.576	26.873	-	-		440.449	-	440.449
2.2.1.2	Voorziening Jubileum	330.481	83.891	48.500	-		365.872	15.929	349.943
2.2.1.3	Voorziening langdurig zieken	323.371	115.774		-		439.145	301.433	137.712
2.2.1.4	Voorziening Duurzame inzetbaarheid	1.022.503	444.237	-	-		1.466.740	-	1.466.740
2.2.1.6	Voorziening ex-werknemers	202.135	-	39.154			162.981	85.451	77.530
	Totaal personeelsvoorzieningen	**2.292.066**	**670.775**	**87.654**	**-**	**-**	**2.875.187**	**402.813**	**2.472.374**

2.2.3	Overige voorzieningen	Stand per 01-01-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2017	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
2.2.3.1	Voorziening Onderhoud	1.843.326	745.514	1.678.650	-		910.190		910.190
	Totaal overige voorzieningen	**1.843.326**	**745.514**	**1.678.650**	**-**	**-**	**910.190**	**-**	**910.190**

		Stand per 01-01-2017	Dotatie	Onttrekking	Vrijval	Rente mutatie (bij contante waarde)	Stand per 31-12-2017	Kortlopende deel < 1 jaar	Langlopende deel > 1 jaar
		€	€	€	€	€	€	€	€
	Totaal voorzieningen	**4.135.392**	**1.416.289**	**1.766.304**	**-**	**-**	**3.785.377**	**402.813**	**3.382.564**

2.3.5.2	Vooruitontvangen investeringssubsidies	Stand per 01-01-2017	Ontvangen investerings subsidies	Toegerekende subsidies -/-	Stand per 31-12-2017	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
		€	€	€	€	€	€
2.3.5.2.1	Vooruitontv. investeringssubs. OCW	827.992	-	273.733	554.259	345.637	6.680
2.3.5.2.2	Vooruitontv. investeringssubs. Gemeente	397.641	-	82.567	315.074	194.995	38.272
2.3.5.2.3	Vooruitontv. investeringssubs. Overige	7.353		2.788	4.565	3.507	0
	Totaal vooruitontvangen investeringssubsidies	1.232.986	-	359.088	873.898	544.139	44.952

Het deel dat komend jaar afloopt betreft € 284.807 (OCW: €201.942, Gemeente €81.807, overig € 1.058)

	Stand per 01-01-2017	Aangegane lening in 2017	Aflossingen in 2017	Stand per 31-12-2017	Looptijd > 1 jaar	Looptijd > 5 jaar
	€	€	€	€	€	€
Totaal langlopende schulden	**1.232.986**	**-**	**359.088**	**873.898**	**544.139**	**44.952**

2.4 Kortlopende schulden

2.4.3 Crediteuren

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
2.4.3	Crediteuren	620.914		299.983	
	Totaal crediteuren		**620.914**		**299.983**

2.4.7 Belastingen en premies sociale verzekeringen

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
2.4.7.1	Loonheffing	2.003.553		1.997.810	
2.4.7.2	Omzetbelasting	-		258	
	Totaal belastingen en premies sociale verzekeringen		**2.003.553**		**1.998.068**

2.4.8 Schulden terzake pensioenen

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
2.4.8	Schulden terzake van pensioenen	569.505		483.480	
	Totaal schulden terzake van pensioenen		**569.505**		**483.480**

2.4.9 Overige kortlopende schulden

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
2.4.9.4	Netto salarissen	14.265		-4.143	
2.4.9.5	Lief&leed/personeelsfonds	20.332		6.181	
2.4.9.8	Overige schulden	384.368		280.751	
2.4.9.9	Waarborgsommen	9.480		12.220	
	Totaal Overige		428.445		295.009
	Totaal overige kortlopende schulden		**428.445**		**295.009**

2.4.10 Overlopende passiva

		31-12-2017		31-12-2016	
		€	€	€	€
2.4.10.1	Vooruitontvangen subsidies OCW geoormerkt	236.056		260.403	
2.4.10.2	Vooruitontvangen subsidies OCW niet-geoormerkt	1.636.120		1.920.518	
2.4.10.5	Vooruitontvangen investeringssubsidies	66.470		442.380	
2.4.10.3	Vakantiegeld en -dagen	1.417.310		1.409.478	
2.4.10.7	Vooruitontvangen ouderbijdrage	918.550		938.504	
2.4.10.6	Accountants/ en administratiekosten	18.747		23.150	
2.4.10.9	Vooruitontvangen subsidies Gemeente	24.608		25.237	
2.4.10.10	Vooruitonvangen Overige	98.969		81.381	
2.4.10.11	Overige overlopende passiva	147.144		192.572	
	Totaal overlopende passiva		**4.563.974**		**5.293.623**

Onder de niet geoormerkte subsidies van OCW zijn de vooruitontvangen gelden van de opleidingsscholen begrepen. In onderstaand overzicht wordt weergegeven hoe dit vooruitonvangen bedrag is opgebouwd:

	31-12-2016	ontvangen	besteed	31-12-2016
Subsidie opleidingsscholen	179.442	480.000	427.590	231.852
Subsidie versterking opleidingsscholen	294.421	0	211.941	82.480
	473.863	**480.000**	**639.531**	**314.332**

6.6 VERANTWOORDING SUBSIDIES

G1 Verantwoording van subsidies zonder verrekeningsclausule

(Regeling ROS art. 13, lid 2 sub a en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

Omschrijving	Toewijzing Kenmerk	Datum	Bedrag van toewijzing	Ontvangen t/m 2017	Prestatie afgerond Ja / Nee
			€	€	
LERARENBEURS LVO6	804A0-53213	29-08-2016	49.444	49.444	Ja
LERARENBEURS LVO6	804A0-55135	30-08-2016	26.726	26.726	Ja
LERARENBEURS LVO6	804A0-55176	27-10-2016	39.087	39.087	Ja
LERARENBEURS LVO6	804A0-55262	27-10-2016	88.322	88.322	Ja
LERARENBEURS LVO6	804A0-55273	25-11-2016	26.810	26.810	Ja
LERARENBEURS LVO6	804A0-55377	30-08-2016	6.013	6.013	Ja
SUBSIDIE VOOR STUDIEVERLOF 2017	852065-1	20-09-2017	15.087	15.087	Nee
SUBSIDIE VOOR STUDIEVERLOF 2017	852007-1	20-09-2017	25.373	25.373	Nee
SUBSIDIE VOOR STUDIEVERLOF 2017	851843-1	20-09-2017	70.076	70.076	Nee
SUBSIDIE VOOR STUDIEVERLOF 2017	852486-1	20-09-2017	30.859	30.859	Nee
SUBSIDIE VOOR STUDIEVERLOF 2017	853512-1	20-09-2017	15.772	15.772	Nee
SUBSIDIE VOOR STUDIEVERLOF 2017	853740-1	20-09-2017	59.147	59.147	Nee
ZIJ-INSTROOM	804A0-49386	31-07-2014	20.000	20.000	Nee
LENTE- EN ZOMERSCHOOL 2017	LENZO17085	09-05-2017	18.500	18.500	Ja
LENTE- EN ZOMERSCHOOL 2017	LENZO17162	09-05-2017	52.000	52.000	Ja
LENTE- EN ZOMERSCHOOL 2017	LENZO17104	09-05-2017	5.000	5.000	Ja
LENTE- EN ZOMERSCHOOL 2017	LENZO17199	09-05-2017	42.000	42.000	Ja
LENTE- EN ZOMERSCHOOL 2017	LENZO17176	09-05-2017	22.500	22.500	Ja
SAMENWLERO&SCHO VLO4	804A0-45971	02-12-2014	130.000	130.000	Ja
SAMENWLERO&SCHO VLO5	804A0-46029	03-12-2013	130.000	130.000	Ja
SAMENWLERO&SCHO VLO6	804A0-46087	03-12-2013	130.000	130.000	Nee
LOF15-0027	50500-902986	15-01-2016	49.770	49.770	Nee
LOF15-0238	50500-903381	25-03-2016	27.666	27.666	Ja
LOF15-0486	50500-928077	28-06-2016	11.000	11.000	Ja
LOF16-0057	niet via Gefis	07-11-2016	21.993	21.993	Nee
		Totaal	**1.113.148**	**1.113.148**	

G2 Verantwoording van subsidies met verrekeningsclausule

(Regeling ROS art 13, lid 2 sub b en EL&I regelingen betrekking hebbend op de EL&I subsidies)

n.v.t.

G2-B Doorlopend tot in een volgend verslagjaar

n.v.t.

6.7 TOELICHTING OP DE ONDERSCHEIDEN POSTEN VAN DE STAAT VAN BATEN EN LASTEN

3 Baten

3.1	Rijksbijdragen	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
3.1.1.1	Rijksbijdrage OCW	50.460.812		48.849.486		48.093.003	
	Totaal Rijksbijdrage OCW		50.460.812		48.849.486		48.093.003
3.1.2.1.2	Geoormerkte subsidies OCW	539.062		450.133		385.872	
3.1.2.1.3	Niet-geoormerkte subsidies OCW	5.385.406		4.553.341		4.914.970	
	Totaal overige subsidies OCW		5.924.468		5.003.474		5.300.842
3.1.4	Ontvangen doorbetalingen rijksbijdrage samenwerkingsverband		1.095.688		872.721		648.695
	Totaal Rijksbijdragen		**57.480.968**		**54.725.681**		**54.042.540**

Vanuit het samenwerkingsverband heeft de Stichting IRIS € 200.520 in natura ontvangen. Deze inkomsten zijn niet in de staat van baten en lasten opgenomen.

3.2	Overige overheidsbijdragen en - subsidies	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
3.2.2	Overige overheidsbijdragen en -subsidies		740.735		786.142		757.255
	Totaal overige overheidsbijdragen en - subsidies		**740.735**		**786.142**		**757.255**

3.5	Overige baten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
3.5.1	Verhuur	95.750		69.943		79.261	
3.5.2	Detachering personeel	112.547		93.049		81.379	
3.5.3	Schenking	15.445		11.917		13.432	
3.5.4	Sponsoring	3.386		-		2.539	
3.5.5	Ouderbijdragen	1.861.735		1.823.247		1.882.685	
3.5.6.2	Overige	791.011		604.040		745.107	
	Totaal overige baten		**2.879.874**		**2.602.196**		**2.804.403**
	Totaal baten		**61.101.577**		**58.114.019**		**57.604.198**

4 Lasten

4.1	Personeelslasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.1.1.1	Brutolonen en salarissen	35.423.430		34.115.435		34.437.398	
4.1.1.2	Sociale lasten	4.424.316		4.260.950		4.200.060	
4.1.1.3	Pensioenpremies	5.081.330		4.893.704		4.148.053	
	Totaal lonen en salarissen		44.929.076		43.270.089		42.785.511
4.1.2.1	Dotaties personele voorzieningen	583.119		412.669		421.039	
4.1.2.2	Personeel niet in loondienst	1.795.587		1.228.663		1.744.715	
4.1.2.3	Overig	1.326.313		1.445.660		1.193.584	
	Totaal overige personele lasten		3.705.019		3.086.992		3.359.338
4.1.3	Af: Uitkeringen (-/-)		305.898		99.942		309.966
	Totaal personele lasten		**48.328.197**		**46.257.139**		**45.834.883**

Gemiddeld aantal werknemers
Gedurende het jaar 2017 waren gemiddeld 618 werknemers in dienst op basis van een volledig dienstverband (2016: 604).
Hiervan zijn er 0 werkzaam in het buitenland in 2017 (2016: 0).

4.2	Afschrijvingen	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.2.2.1	Gebouwen en terreinen	704.966		715.790		699.389	
4.2.2.2	Inventaris en apparatuur	1.315.969		1.330.803		1.259.556	
4.2.2.3	Overige materiële vaste activa	33.536		35.301		33.120	
	Totaal afschrijvingen		**2.054.471**		**2.081.894**		**1.992.065**

4.3	Huisvestingslasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.3.1	Huur	199.677		183.062		195.399	
4.3.2	Verzekeringen	1.271		1.500		1.415	
4.3.3	Klein onderhoud en exploitatie	357.623		358.275		364.539	
4.3.4	Energie en water	591.752		643.238		658.654	
4.3.5	Schoonmaakkosten	944.813		925.367		858.777	
4.3.6	Heffingen	364.509		412.349		335.490	
4.3.7	Dotatie onderhoudsvoorziening	745.514		861.513		-162.290	
4.3.8.1	Tuinonderhoud	110.808		64.807		32.271	
4.3.8.2	Bewaking/beveiliging	32.339		26.833		29.244	
4.3.8.3	Overige huisvestingslasten	29.425		133.287		303.182	
	Totaal huisvestingslasten		**3.377.731**		**3.610.231**		**2.616.681**

Onder de heffingen zijn de OZB-aanslagen van de diverse gemeentes begrepen. Tegenover deze kosten zijn de ontvangen gelden van de gemeente verantwoord onder de overige bijdragen en subsidies (3.2.2) waardoor de invloed op het resultaat van de stichting IRIS nihil is. De stichting IRIS is OZB-plichtig. Op grond van artikel 96 WVO is de gemeente verplicht de OZB van de scholen te vergoeden.

4.4	Overige lasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1	Administratie en beheer	485.580		460.939		682.901	
4.4.1.2	Reis- en verblijfkosten	-		-		7.836	
4.4.1.3	Telefoon- en portokosten	176.213		154.073		148.000	
4.4.1.4	Kantoorartikelen	27.584		39.438		36.578	
	Totaal administratie- en beheerslasten		689.377		654.450		875.315
4.4.2.1	Inventaris, apparatuur en leermiddelen	3.589.274		3.479.155		3.265.173	
4.4.2.2	Bibliotheek/mediatheek	43.720		38.750		50.314	
	Totaal inventaris, apparatuur en leermiddelen		3.632.994		3.517.905		3.315.487
4.4.3.1	Dotatie overige voorzieningen	38.000		-		-	
	Totaal overige voorzieningen		38.000		-		-
4.4.4.1	Wervingskosten	231.345		175.083		203.435	
4.4.4.2	Representatiekosten	16.669		17.979		7.572	
4.4.4.7	Contributies	203.913		195.486		189.513	
4.4.4.8	Abonnementen	36.995		53.083		70.115	
4.4.4.10	Verzekeringen	23.375		22.733		20.885	
4.4.4.11	Uitbestedingen (VAVO/ROSA)	1.212.981		613.315		1.187.593	
4.4.4.11	Reizen en excursies	1.101.774		1.056.085		1.012.949	
4.4.4.11	Leerlingbegeleiding	201.385		126.746		160.694	
4.4.4.11	Schoolgerelateerde activiteiten	284.955		292.962		262.884	
4.4.4.13	Toetsen en testen	55.757		53.900		50.800	
4.4.4.14	Overige	219.335		273.676		277.359	
	Totaal overige		3.588.484		2.881.048		3.443.799
	Totaal overige lasten		**7.948.855**		**7.053.403**		**7.634.601**

		2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
4.4.1.1.a	Controle van de jaarrekening	29.405		26.067		34.887	
4.4.1.1.b	Andere controlewerkzaamheden	3.933		3.933		3.933	
4.4.1.1.c	Fiscale advisering	-		-		-	
4.4.1.1.d	Andere niet-controlediensten	-		-		-	
			33.338		30.000		38.820

Bovenstaande honoraria betreffen uitsluitend de werkzaamheden die bij de Stichtng zijn uitgevoerd door accountantsorganisaties en externe accountants zoals bedoeld in art. 1, lid 1 Wta (Wet toezicht accountantsorganisaties). De kosten voor de controle zijn inclusief bekostiging en omzetbelasting.

Totaal Lasten	**61.709.254**	**59.002.667**	**58.078.230**
Saldo baten en lasten *	**-607.677**	**-888.648**	**-474.032**

5	Financiële baten en lasten	2017		Begroot 2017		2016	
		€	€	€	€	€	€
5.1	Rentebaten	12.514		45.957		113.908	
5.3	Waardeveranderingen financiële vaste activa en effecten	56.912		-		-3.834	
5.4	Overige opbrengsten financiële vaste activa en effecten	92.700		-		-	
5.5	Bankkosten en kosten financiele vaste activa	-15.516		-6.896		-7.701	
	Totaal financiële baten en lasten		146.610		39.061		102.373
	Nettoresultaat *		**-461.067**		**-849.587**		**-371.659**

*(-) is negatief

6.8 (VOORSTEL) BESTEMMING VAN HET RESULTAAT

		Resultaat 2017		
		€	€	€
2.1.1	Algemene reserve (publiek)			-140.192
2.1.2	Bestemmingsreserves (publiek)			
2.1.2.1	Personeelsuitstroomreserve	-		
2.1.2.2	Personeelscalamiteitenreserve	-		
2.1.2.3	BAPO	-85.355		
2.1.2.5	Opleiden en ontwikkelen	-59.597		
2.1.2.6	Huisvestingsreserve	-12.004		
2.1.2.9	Aanvullende bekostiging 2013	-93.488		
2.1.2.10	Reserve Lustrum (ECL+HVC)	45.178		
2.1.2.11	Reserve Nieuwbouw	-145.225		
2.1.2	Totaal bestemmingsreserves publiek		-350.491	
2.1.3	Bestemmingsreserves (privaat)			
2.1.3.4	Reserve Centrum voor Nascholing	29.616		
	Totaal bestemmingsreserves privaat		29.616	
	Totaal bestemmingsreserves			-320.875
	Totaal resultaat			-461.067

6.9 VERBONDEN PARTIJEN

Naam	Juridische vorm 2017	Statutaire zetel	Code activi-teiten	Verklaring art. 2:403 BW ja/nee	Deelname %	Conso-lidatie ja/nee
Stichting samenwerkingsverband VO Amstelland en de Meerlanden	Stichting	Aalsmeer	4	Nee	0%	0%
Samenwerkingsverband voortgezet onderwijs / speciaal VO Zuid-Kennemerland	Vereniging	Haarlem	4	Nee	0%	0%
Stichting Werkkring	Stichting	Alkmaar	4	Nee	0%	0%
Totaal						

Code activiteiten: 1. contractonderwijs, 2. contractonderzoek, 3. onroerende zaken, 4. overige

6.10 WNT-verantwoording 2017 Stichting IRIS-CVO

Op 1 januari 2013 is de Wet normering topinkomens (WNT) in werking getreden. De WNT is van toepassing op Stichting IRIS-CVO. Het voor Stichting IRIS-CVO toepasselijke bezoldigingsmaximum is in 2017 € 141.000 (Regeling OCW-sectoren 2017 klasse D).

Deze klasseindeling is gebaseerd op de uitkomsten van de complexiteitsvragen die als volgt zijn vastgesteld:

Gemiddelde totale baten	6
Gemiddeld aantal studenten	3
Gewogen aantal onderwijssoorten	3
Totaal aantal complexiteitspunten	12

1. Bezoldiging topfunctionarissen

1a. Leidinggevende (gewezen) topfunctionarissen met dienstbetrekking. Tevens leidinggevende topfunctionarissen zonder dienstbetrekking vanaf de 13e maand van de functievervulling.

	G.H.H. Vaes
Functiegegevens	Bestuurder
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband (in fte)	1,0
Gewezen topfunctionaris	Nee
(Fictieve) dienstbetrekking?	ja
Individueel bezoldigingsmaximum	**€ 141.000**
Bezoldiging	
Beloning	€ 115.907
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 17.005
Subtotaal	*€ 132.912*
-/- onverschuldigd betaald bedrag	
Totaal bezoldiging	**€ 132.912**
Gegevens 2016	
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12
Omvang dienstverband 2016 (fte)	1,0
Bezoldiging 2016	
Beloning	€ 116.674
Beloningen betaalbaar op termijn	€ 14.613
Totaal bezoldiging 2016	**€ 131.287**
Individueel bezoldigingsmaximum 2016	€ 140.000

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen

	L. de Rooij	R.Stevens	J.H. Maas	M.A. Verhoef
Functie	LID	VOORZITTER	LID	LID
Duur dienstverband	1-2 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Individueel WNT-maximum	**€ 12.925**	**€ 21.150**	**€ 14.100**	**€ 14.100**
Bezoldiging				
Beloning	€ 1.500	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				
Subtotaal	*€ 1.500*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 3.000*
-/- onverschuldigd betaald bedrag				
Totaal bezoldiging	**€ 1.500**	**€ 3.000**	**€ 3.000**	**€ 3.000**
Motivering indien overschrijding: zie	1)	2)	3)	4)
Gegevens 2016				
Duur dienstverband in 2016		1/8 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12
Bezoldiging 2016				
Beloning		€ 0	€ 3.000	€ 3.000
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				
Totaal bezoldiging 2016	**€ 0**	**€ 0**	**€ 3.000**	**€ 3.000**
Individueel bezoldigingsmaximum 2016		€ 8.750	€ 14.000	€ 14.000

1c. Toezichthoudende topfunctionarissen (vervolg)

Bedragen x € 1	A.A. Asante	A.J. ter Avest	R. Kuiken	S.C. van Goor
Functie	LID	LID	LID	LID
Duur dienstverband	1/1 - 1/8	1/1 - 31/12	1/1 - 1/8	1/8 - 31/12
Individueel WNT-maximum	**€ 8.225**	**€ 14.100**	**€ 8.225**	**€ 5.875**
Bezoldiging				
Beloning	€ 0	€ 3.000	€ 3.000	€ 0
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				
Subtotaal	*€ 0*	*€ 3.000*	*€ 3.000*	*€ 0*
-/- onverschuldigd betaald bedrag				
Totaal bezoldiging	**€ 0**	**€ 3.000**	**€ 3.000**	**€ 0**
Gegevens 2016				
Duur dienstverband in 2016	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	1/1 - 31/12	
Bezoldiging 2016				
Beloning	€ 3.000	€ 3.000	€ 3.000	
Belastbare onkostenvergoedingen				
Beloningen betaalbaar op termijn				
Totaal bezoldiging 2016	**€ 3.000**	**€ 3.000**	**€ 3.000**	**€ 0**
Individueel bezoldigingsmaximum 2016	€ 14.000	€ 14.000	€ 14.000	

3. Overige rapportageverplichtingen op grond van de WNT

Naast de hierboven vermelde topfunctionarissen zijn er geen overige functionarissen die in 2017 een bezoldiging boven het individuele WNT-maximum hebben ontvangen. Er zijn in 2017 geen ontslaguitkeringen betaald aan overige functionarissen die op grond van de WNT dient te worden vermeld, of die in eerdere jaren op grond van de WOPT of de WNT vermeld zijn of hadden moeten worden.

6.11 NIET UIT DE BALANS BLIJKENDE VERPLICHTINGEN

Vordering OCW

De invoering vereenvoudiging bekostiging Voortgezet Onderwijs heeft tot gevolg dat er aan het eind van het kalenderjaar een vordering op het Ministerie van OCW bestaat ter hoogte van de op dat moment bestaande schuld aan het personeel inzake vakantiegeld en af te dragen premies loonheffing en pensioen.

De vordering op het Ministerie van OCW is met ingang van de jaarrekening 2008 opgenomen onder de niet uit de balans blijkende activa. Deze vordering is ontstaan door de overgang van de declaratiebekostiging op het baten en lastenstelsel en bedraagt 7,5% van de personele lumpsum bekostiging. Per ultimo 2017 is de vordering op OCW € 3.299.519 , zijnde 7,5% x 43.993.589,51 (=personele lumpsum 2017).

			Looptijd in	Indicatie contractwaarde	
Leverancier	**Periode van t/m**		**maanden**	**per jaar**	**Betreft**
				€	
Versluis	15-10-2016	14-10-2019	36	1.600.000	Meerjaren onderhoud
Iddink	01-02-2015	onbepaald	nvt	2.100.000	Levering leermiddelen
Canon Multifunctionals+papier	01-01-2015	01-01-2020	60	130.000	Inhuur kopieer en printpapier
DVEP	01-01-2015	31-12-2020	72	157.000	Elektriciteit
Vodafone	01-12-2015	01-12-2018	36	88.000	Datalijnen
Schoolmaster	01-08-2017	01-08-2018	12	165.000	Licenties Magister
It's Learning	01-08-2015	30-09-2018	38	26.000	Licenties Leerlingplatform
CSU	15-10-2014	15-10-2018	48	95.000	Schoonmaakcontract
GOM	01-09-2014	01-09-2018	48	206.000	Schoonmaakcontract
Atalian Visschedijk	15-10-2014	15-10-2018	48	501.000	Schoonmaakcontract
Afas	01-09-2017	onbepaald	nvt	12.705	Financiele administratie
Proactive	01-11-2016	01-11-2019	36	10.745	Digitale factuur verwerking
Eneco	01-01-2015	31-12-2020	24	245.000	Gas
Mantelovereenkomst Anylinq	14-11-2017	13-11-2019	24		
Mantelovereenkomst Buy It	14-11-2017	13-11-2019	24		Inkoop Hardware,
Mantelovereenkomst Infotheek	14-11-2017	13-11-2019	24		netwerkhardware, server
Matelovereenkomst SecurLink	14-11-2017	13-11-2019	24	250.000	hardware
Merces	01-01-2017	31-12-2020	48	75.000	salaris administratie

6.12 GEBEURTENISSEN NA BALANSDATUM

Er zijn geen gebeurtenissen na balansdatum die hier dienen te worden toegelicht.

Ondertekening

6.13 Ondertekening bestuur

Heemstede, 27 mei 2018

G.H.H. Vaes

Voorzitter college van bestuur
IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs
Heemstede

Overige gegevens

VAN REE ACCOUNTANTS
registeraccountants en belastingadviseurs

Leidse Schouw 2
2408 AE Alphen aan den Rijn
Postbus 352
2400 AJ Alphen aan den Rijn

T (0172) 78 21 30
alphenaandenrijn@vanreeacc.nl
www.vanreeacc.nl
KvK nr. 64599892

Controleverklaring van de onafhankelijke accountant

Aan: de raad van toezicht van IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs

A. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening 2017

Ons oordeel
Wij hebben de jaarrekening 2017 van IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Heemstede gecontroleerd.

Naar ons oordeel:

- geeft de in het jaarverslag opgenomen jaarrekening een getrouw beeld van de grootte en de samenstelling van het vermogen van IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Heemstede gecontroleerd op 31 december 2017 en van het resultaat over 2017 in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs;
- zijn de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties over 2017 in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand gekomen in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen, zoals opgenomen in paragraaf 2.3.1 Referentiekader van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017.

De jaarrekening bestaat uit:

1. de balans per 31 december 2017;
2. de staat van baten en lasten over 2017; en
3. de toelichting met een overzicht van de gehanteerde grondslagen voor financiële verslaggeving en andere toelichtingen.

De basis voor ons oordeel
Wij hebben onze controle uitgevoerd volgens het Nederlands recht, waaronder ook de Nederlandse controlestandaarden en het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 vallen. Onze verantwoordelijkheden op grond hiervan zijn beschreven in de sectie 'Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening'.

Wij zijn onafhankelijk van IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs te Heemstede gecontroleerd zoals vereist in de Verordening inzake de onafhankelijkheid van accountants bij assurance-opdrachten (ViO) en andere voor de opdracht relevante onafhankelijkheidsregels in Nederland. Verder hebben wij voldaan aan de Verordening gedrags- en beroepsregels accountants (VGBA).

Wij vinden dat de door ons verkregen controle-informatie voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel.

Van Ree Accountants is een handelsnaam van Van Ree Accountants West BV.
Op al onze diensten zijn de SRA-Algemene voorwaarden van toepassing die gedeponeerd zijn onder nummer 40481496 bij de Kamer van Koophandel te Utrecht.
Op verzoek worden deze kosteloos toegezonden.

B. Verklaring over de in het jaarverslag opgenomen andere informatie

Naast de jaarrekening en onze controleverklaring daarbij, omvat het jaarverslag andere informatie, die bestaat uit:

- het bestuursverslag;
- de overige gegevens;

Op grond van onderstaande werkzaamheden zijn wij van mening dat de andere informatie:

- met de jaarrekening verenigbaar is en geen materiële afwijkingen bevat;
- alle informatie bevat die op grond van de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 is vereist.

Wij hebben de andere informatie gelezen en hebben op basis van onze kennis en ons begrip, verkregen vanuit de jaarrekeningcontrole of anderszins, overwogen of de andere informatie materiële afwijkingen bevat.

Met onze werkzaamheden hebben wij voldaan aan de vereisten in de Regeling jaarverslaggeving onderwijs, paragraaf 2.2.2 Bestuursverslag van het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017 en de Nederlandse Standaard 720. Deze werkzaamheden hebben niet dezelfde diepgang als onze controlewerkzaamheden bij de jaarrekening.

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opstellen van de andere informatie, waaronder het bestuursverslag en de overige gegevens in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs en de overige OCW wet- en regelgeving.

C. Beschrijving van verantwoordelijkheden met betrekking tot de jaarrekening

Verantwoordelijkheden van het bestuur en de raad van toezicht voor de jaarrekening

Het bestuur is verantwoordelijk voor het opmaken en getrouw weergeven van de jaarrekening, in overeenstemming met de Regeling jaarverslaggeving onderwijs. Het bestuur is ook verantwoordelijk voor het rechtmatig tot stand komen van de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties, in overeenstemming met de in de relevante wet- en regelgeving opgenomen bepalingen. In dit kader is het bestuur tevens verantwoordelijk voor een zodanige interne beheersing die het bestuur noodzakelijk acht om het opmaken van de jaarrekening en de naleving van die relevante wet- en regelgeving mogelijk te maken zonder afwijkingen van materieel belang als gevolg van fouten of fraude.

Bij het opmaken van de jaarrekening moet het bestuur afwegen of de onderwijsinstelling in staat is om haar activiteiten in continuïteit voort te zetten. Op grond van genoemde verslaggevingsstelsel moet het bestuur de jaarrekening opmaken op basis van de continuïteitsveronderstelling, tenzij het bestuur het

voornemen heeft om de onderwijsinstelling te liquideren of de activiteiten te beëindigen of als beëindiging het enige realistische alternatief is. Het bestuur moet gebeurtenissen en omstandigheden waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten toelichten in de jaarrekening.

De raad van toezicht is verantwoordelijk voor het uitoefenen van toezicht op het proces van financiële verslaggeving van de onderwijsinstelling.

Onze verantwoordelijkheden voor de controle van de jaarrekening
Onze verantwoordelijkheid is het zodanig plannen en uitvoeren van een controleopdracht, dat wij daarmee voldoende en geschikte controle-informatie verkrijgen voor het door ons af te geven oordeel.

Onze controle is uitgevoerd met een hoge mate maar geen absolute mate van zekerheid waardoor het mogelijk is dat wij tijdens onze controle niet alle materiële fouten en fraude ontdekken.

Afwijkingen kunnen ontstaan als gevolg van fouten of fraude en zijn materieel indien redelijkerwijs kan worden verwacht dat deze, afzonderlijk of gezamenlijk, van invloed kunnen zijn op de economische beslissingen die gebruikers op basis van deze jaarrekening nemen. De materialiteit beïnvloedt de aard, timing en omvang van onze controlewerkzaamheden en de evaluatie van het effect van onderkende afwijkingen op ons oordeel.

Een meer gedetailleerde beschrijving van onze verantwoordelijkheden is opgenomen in de bijlage bij onze controleverklaring.

Alphen aan den Rijn, 28 mei 2018
Van Ree Accountants

Was getekend, drs. J. Bergman RA

Bijlage bij de controleverklaring:
Wij hebben deze accountantscontrole professioneel kritisch uitgevoerd en hebben waar relevant professionele oordeelsvorming toegepast in overeenstemming met de Nederlandse controlestandaarden, het Onderwijsaccountantsprotocol OCW 2017, ethische voorschriften en de onafhankelijkheidseisen. Onze controle bestond onder andere uit:

- het identificeren en inschatten van de risico's dat de jaarrekening afwijkingen van materieel belang bevat als gevolg van fouten of fraude, dan wel het niet rechtmatig tot stand komen van baten en lasten alsmede de balansmutaties, het in reactie op deze risico's bepalen en uitvoeren van controlewerkzaamheden en het verkrijgen van controle-informatie die voldoende en geschikt is als basis voor ons oordeel. Bij fraude is het risico dat een afwijking van materieel belang niet ontdekt wordt groter dan bij fouten. Bij fraude kan sprake zijn van samenspanning, valsheid in geschrifte, het opzettelijk nalaten transacties vast te leggen, het opzettelijk verkeerd voorstellen van zaken of het doorbreken van de interne beheersing;
- het verkrijgen van inzicht in de interne beheersing die relevant is voor de controle met als doel controlewerkzaamheden te selecteren die passend zijn in de omstandigheden. Deze werkzaamheden hebben niet als doel om een oordeel uit te spreken over de effectiviteit van de interne beheersing van de onderwijsinstelling;
- het evalueren van de geschiktheid van de gebruikte grondslagen voor financiële verslaggeving, de gebruikte financiële rechtmatigheidscriteria en het evalueren van de redelijkheid van schattingen door het bestuur en de toelichtingen die daarover in de jaarrekening staan;
- het vaststellen dat de door het bestuur gehanteerde continuïteitsveronderstelling aanvaardbaar is. Tevens het op basis van de verkregen controle-informatie vaststellen of er gebeurtenissen en omstandigheden zijn waardoor gerede twijfel zou kunnen bestaan of de onderwijsinstelling haar activiteiten in continuïteit kan voortzetten. Als wij concluderen dat er een onzekerheid van materieel belang bestaat, zijn wij verplicht om aandacht in onze controleverklaring te vestigen op de relevante gerelateerde toelichtingen in de jaarrekening. Als de toelichtingen inadequaat zijn, moeten wij onze verklaring aanpassen. Onze conclusies zijn gebaseerd op de controle-informatie die verkregen is tot de datum van onze controleverklaring. Toekomstige gebeurtenissen of omstandigheden kunnen er echter toe leiden dat een instelling haar continuïteit niet langer kan handhaven;
- het evalueren van de presentatie, structuur en inhoud van de jaarrekening en de daarin opgenomen toelichtingen; en
- het evalueren of de jaarrekening een getrouw beeld geeft van de onderliggende transacties en gebeurtenissen en of de in de jaarrekening verantwoorde baten en lasten alsmede de balansmutaties in alle van materieel belang zijnde aspecten rechtmatig tot stand zijn gekomen.

Wij communiceren met de raad van toezicht onder andere over de geplande reikwijdte en timing van de controle en over de significante bevindingen die uit onze controle naar voren zijn gekomen, waaronder eventuele significante tekortkomingen in de interne beheersing.

6.15 GEGEVENS OVER DE RECHTSPERSOON

Naam:	IRIS, Stichting voor Christelijk Voortgezet Onderwijs
Adres:	Koediefslaan 69, 2101 BT, Heemstede
Telefoon:	023-5483800
Fax:	023-5483809
E-mailadres:	info@iris-cvo.nl
Internetsite:	www.iris-cvo.nl
Bestuursnummer:	41021
Contactpersoon:	P.M. Regeer
Telefoon:	023-5483801
Fax:	023-5483809
E-mailadres:	p.regeer@iris-cvo.nl

BRIN-nummers:	01LZ	Eerste Christelijk Lyceum
	03RU	Herbert Vissers College
	05FE	RK Scholengemeenschap Thamen
	17HH	Haemstede-Barger Mavo
	21WE	Kaj Munk College
	00IP	Katholieke Scholengemeenschap Hoofddorp

IRIS, Stichting voor CVO
Koediefslaan 69
2101 BT Heemstede
www.iris-cvo.nl

De volgende scholen zijn aangesloten bij IRIS:
KSH | Eerste Christelijk Lyceum | Herbert Vissers College | RKSG Thamen | HBM | Kaj Munk College | ISH